

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2026. gada 27. februārī
(OR. en)

11787/24
ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2024/0101 (NLE)
2024/0102 (NLE)

AELE 72
AND 13
SM 13
MI 659

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: Nolīgums, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un Andoras Firstisti un Sanmarīno Republiku, katru kā atsevišķu pusi, no otras puses

ANDORAS PROTOKOLS

I DAĻA

SADARBĪBA STARP ES UN ANDORU

1. PANTS

Sadarbības nolīguma starp Eiropas Kopienu un Andoras Firstisti aizstāšana un pāctecība

Šis nolīgums aizstāj 2004. gada 15. novembrī Briselē noslēgto Sadarbības nolīgumu starp Eiropas kopienu un Andoras Firstisti¹ un ir tā pāctecis.

¹ ES OV L 135, 28.5.2005., 14. lpp.

2. PANTS

Īpaši noteikumi par sadarbību

1. Sadarbībā starp ES un Andoru, ievērojot pamat nolīguma 64. pantu, ņem vērā pieredzi, kas gūta, Andorai piedaloties ES programmās, jo īpaši esošajās teritoriālās sadarbības programmās un pārrobežu sadarbības struktūrās Pirenejos.
2. Šajā nolūkā ES un Andora vienojas pastiprināt reģionālo sadarbību saskaņā ar ES pārrobežu, transnacionālās un starpreģionālās sadarbības politiku un apņemas apzināt to, kāda koordinēta rīcība būtu iespējama, lai attīstītu pierobežu apgabalus ap Andoru ar nolūku Pirenejiem nodrošināt līdzīgu politiku kā tā, kas pieejama Alpiem. Tajā pašā laikā ES un Andora vienojas veidot sadarbību kalnu apvidu politikas jomā, ievērojot ES politikas nostādnes, lai nodrošinātu nepārtrauktu un ilgtspējīgu lauksaimniecības zemes izmantošanu, ekonomikas attīstību un dabiskās vides saglabāšanu.

II DAĻA

PREČU BRĪVA APRITE

1. NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

3. PANTS

Principi

Preču brīva aprite starp ES un Andoru ir balstīta, no vienas puses, uz muitas savienību un, no otras puses, uz to, ka Andora ir pieņēmusi ES tiesību aktus preču brīvas aprites jomā.

4. PANTS

Muitas savienība starp ES un Andoru

Šis nolīgums izveido ES un Andoras muitas savienību (“ES-AD muitas savienība”), kura aizstāj muitas savienību, kas izveidota ar 1990. gada 28. jūnijā Luksemburgā noslēgto Nolīgumu vēstuļu apmaiņas veidā starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Andoras Firstisti¹, un kura ir tās pēctece, ja vien šajā protokolā nav noteikts citādi.

¹ ES OV L 374, 31.12.1990., 16. lpp.

5. PANTS

ES-AD muitas savienības darbības joma

1. Neskarot šīs daļas 2. nodaļas 10. pantā noteiktos īpašos noteikumus, ES-AD muitas savienība aptver visas preces.
2. ES-AD muitas savienība aptver gan ES muitas teritoriju ("ES muitas teritorija"), kā precizēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013¹ 4. pantā, gan Andoras teritoriju.
3. ES-AD muitas savienība aptver:
 - a) preces, kas ražotas ES muitas teritorijā vai Andorā, tostarp preces, kas pilnībā vai daļēji iegūtas no trešo valstu izcelsmes izstrādājumiem, kuri ir brīvā apgrozībā ES muitas teritorijā vai Andorā; un
 - b) tādas preces no trešām valstīm, kas ir brīvā apgrozībā ES muitas teritorijā vai Andorā.
4. Izstrādājumus no trešām valstīm uzskata par esošiem brīvā apgrozībā ES muitas teritorijā vai Andorā, ja ir veiktas attiecīgās importa formalitātes, ir iekasēti visi muitas nodokļi un maksājumi ar tiem līdzvērtīgu iedarbību, un ja attiecībā uz minētajiem izstrādājumiem, kuri nāk no trešām valstīm nav notikusi šādu nodokļu vai maksājumu pilnīga vai daļēja atmaksa.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV ES L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

5. ES-AD muitas savienība attiecas arī uz tādām precēm, kas iegūtas ES muitas teritorijā vai Andorā un kuru ražošanā ir izmantoti tādi izstrādājumi no trešām valstīm, kuri nav brīvā apgrozībā ES muitas teritorijā vai Andorā. Tomēr noteikumus par ES-AD muitas savienību šādām precēm piemēro tikai tad, ja eksportētāja Asociētā puse iekasē ES muitas nodokļus par izstrādājumiem, kuri nāk no trešām valstīm un kuri izmantoti minēto preču ražošanā.

6. PANTS

Kopējās tirdzniecības politikas īstenošanas pasākumi

1. Atkāpjoties no pamat nolīguma 81. panta, Andora tieši piemēro Padomes Regulā (EEK) Nr. 2658/87¹ pasākumus, ko ES piemēro precēm, kuras importē ES muitas teritorijā vai eksportē no tās, kā paredzēts, izņemot tarifu kvotas.
2. Ciktāl šādi pienākumi attiecas uz preču tirdzniecību starp ES un trešām valstīm, Andora tieši piemēro visas saistības, kas izriet no starptautiskajiem nolīgumiem, kurus noslēgusi:
 - a) ES;
 - b) ES dalībvalstis, kas rīkojas ES vārdā; vai
 - c) ES dalībvalstis un ES, rīkojoties kopīgi.

¹ Padomes Regula (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (EK OV L 256, 7.9.1987., 1. lpp.).

3. Neskarot šā panta 1. punktu, Apvienotā komiteja var pieņemt lēmumus par XXV pielikuma I daļas atjaunināšanu.
4. Šā panta 1. punktā minētie pasākumi ietver pasākumus, kas izriet no XXIV pielikuma 2. nodaļā un XXV pielikuma I daļā minēto tiesību aktu piemērošanas ES.
5. Andora savā tiesību sistēmā īsteno XXV pielikuma II daļā uzskaitītos ES tiesību aktus.
6. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro, neskarot Asociētās valsts protokola I un II pielikumā noteiktos īpašos noteikumus vai normas.

7. PANTS

Muitas sadarbības apakškomiteja

1. Atkāpjoties no pamat nolīguma 76. panta 8. punkta pirmā teikuma, ar šo tiek izveidota Muitas sadarbības apakškomiteja. Muitas sadarbības apakškomitejas metodoloģiju, sastāvu un darbību nosaka Apvienotā komiteja savā reglamentā.
2. Muitas sadarbības apakškomiteja periodiski vai pēc Asociētās puses pieprasījuma izskata šajā nolīgumā ietverto muitas noteikumu interpretācijas un īstenošanas jautājumus. Tā izskata arī visus jautājumus, kas saistīti ar muitas sadarbību un savstarpējo administratīvo palīdzību muitas lietās starp ES un Andoru.

3. Muitas sadarbības apakškomiteja var pēc savas iniciatīvas sniegt vai pēc Apvienotās komitejas pieprasījuma sniegt ieteikumus Apvienotajai komitejai muitas jautājumos. Apvienotā komiteja reaģē uz šādiem ieteikumiem, pieņemot lēmumu.

2. NODAĻA

ĪPAŠI NOTEIKUMI

8. PANTS

Preferenču nolīgumi, kuru sarunvedēja ir ES

Savās tirdzniecības sarunās ar trešām valstīm ES dara visu iespējamo, lai panāktu, ka preferenciālo režīmu, kas piemērojams precēm, attiecinā arī uz Andoras izcelsmes izstrādājumiem.

9. PANTS

Savstarpējās atzīšanas nolīgumi, kuru sarunvedēja ir ES

Sarunās par savstarpējas atzīšanas nolīgumiem ar trešām valstīm ES dara visu iespējamo, lai izstrādājumu atbilstības novērtēšanas un marķēšanas nolūkā panāktu minēto savstarpējas atzīšanas nolīgumu attiecināšanu uz Andoru.

10. PANTS

Tabakas izstrādājumu pakāpeniska iekļaušana ES-AD muitas savienībā

1. Neskarot pamat nolīguma II daļas 1. nodaļas un šā protokola II daļas 1. nodaļu, muitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kas piemērojami tādu ES izstrādājumu importam Andorā, uz kuriem attiecas nomenklatūras, kas pievienota Starptautiskajai konvencijai par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu¹, kas parakstīts Briselē 1983. gada 14. jūnijā un ko ES noslēgusi ar Padomes Lēmumu 87/369/EEK² (“Harmonizētās sistēmas nomenklatūra”) (“izstrādājumi, uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 24. nodaļa”), 24 nodaļa, pakāpeniski atceļ 30 gadu pārejas periodā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas, ievērojot šā panta 2. līdz 5. punktā noteikto kārtību.
2. Režīms, ko piemēro tādu izstrādājumu importam no trešām valstīm Andorā, uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 24. nodaļa, nav būt labvēlīgāks par režīmu, ko piemēro to pašu izstrādājumu importam no ES.
3. Izstrādājumiem, kurus klasificē Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 2022. gada redakcijas³ pozīcijās 24.02, 24.03 un 24.04 un kuri ražoti ES no jēltabakas un atbilst šā protokola II daļas 1. nodaļas 5. panta 3. punkta nosacījumiem, tos importējot Andorā, var piemērot preferenciālu likmi, kas atbilst 60 % no likmes, kuru Andorā piemēro tiem pašiem izstrādājumiem no trešām valstīm.

¹ EK OV L 198, 20.7.1987., 3. lpp.

² Padomes Lēmums 87/369/EEK (1987. gada 7. aprīlis) par noslēgto Starptautisko konvenciju par preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu un tās grozījumu protokolu (EK OV L 198, 20.7.1987., 1. lpp.).

³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/1832 (2021. gada 12. oktobris), ar ko groza I pielikumu Padomes Regulai (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (ES OV L 385, 29.10.2021., 1. lpp.).

4. Tādus muitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kas rodas, piemērojot 2. punktā noteikto režīmu un aprēķinot 3. punktā minēto preferenciālo likmi, dēvē par “pamatnodokļiem”, un muitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību piemēro Andora šā nolīguma spēkā stāšanās dienā.

5. Tādus muitas nodokļus un maksājumus ar līdzvērtīgu iedarbību, kas piemērojami Andorā importētajiem ES izstrādājumiem, uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 24. nodaļa, pakāpeniski atceļ šādos sešos posmos:

- a) septiņus gadus no dienas, kad stājas spēkā šis nolīgums, muitas nodokļi un maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību ir 95 % no pamatnodokļiem,
- b) desmit gadus no dienas, kad stājas spēkā šis nolīgums, muitas nodokļi un maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību ir 90 % no pamatnodokļiem,
- c) 15 gadus no dienas, kad stājas spēkā šis nolīgums, muitas nodokļi un maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību ir 70 % no pamatnodokļiem,
- d) 20 gadus no dienas, kad stājas spēkā šis nolīgums, muitas nodokļi un maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību ir 50 % no pamatnodokļiem,
- e) 25 gadus no dienas, kad stājas spēkā šis nolīgums, muitas nodokļi un maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību ir 30 % no pamatnodokļiem; un
- f) 30 gadus no dienas, kad stājas spēkā šis nolīgums, un katru nākamo gadu, muitas nodokļi un maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību ir 0 %.

11. PANTS

Uzraudzības mehānisms pārejas periodā

1. Attiecībā uz izstrādājumiem, uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 24. nodaļa, Andora līdz katra mēneša 15. datumam nosūta ES datus par jebkurām Andorā saražoto izstrādājumu importēto, pārdoto un eksportēto daudzumu ikmēneša izmaiņām.
2. Andora katru gadu līdz 1. septembrim nosūta ES ziņojumu par šādu elementu izmaiņām:
 - a) publisko finanšu stāvoklis, tostarp ieņēmumu daļa, ko veido tabakas nodokļi;
 - b) Andoras ekonomikas, tostarp jo īpaši lauksaimniecības nozares, diversifikācija;
 - c) jēltabakas un tabakas izstrādājumu ražošana, imports, tirdzniecība un eksports;
 - d) Andoras veiktie pasākumi krāpšanas un kontrabandas novēršanai un apkarošanai (tiesību akti, īstenošana un administratīvās, tiesu un materiālās spējas).
3. Lai novērtētu elementus, uz kuriem attiecas 2. punktā minētais ziņojums, Andora jo īpaši ņem vērā šādus rādītājus:
 - a) valsts ieņēmumu apjoma izmaiņas;

- b) iekasētie muitas nodokļi un tiešie un netiešie nodokļi;
- c) izmaiņas tabakas nodokļu ieņēmumu attiecības īpatsvarā no valsts finansēm;
- d) izmaiņas no tabakas ražas gūto ieņēmumu attiecības relatīvajā īpatsvarā no kopējiem ieņēmumiem no lauku saimniecībām;
- e) investīciju attīstība (Andoras un ārvalstu);
- f) norises nodarbinātības jomā Andorā;
- g) tūristu pieplūduma attīstība;
- h) izmaiņas ikmēneša datos par jēltabaku un tabakas izstrādājumiem, proti, jēltabakas un tabakas izstrādājumu daudzumi, kas:
 - i) ražoti Andorā,
 - ii) importēti no ES un trešām valstīm,
 - iii) pārdoti Andorā; un
 - iv) eksportēti uz ES un trešām valstīm;

turklāt ņem vērā izmaiņas šajos datos salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un iepriekšējo piecu gadu vidējo rādītāju;

i) pārdošanas cenas izmaiņas (vidējā svērtā cena, pamatojoties uz datiem par pārdotajiem daudzumiem; tabakas izstrādājumu minimālā cena un maksimālā cena Andorā, kā arī šo pārdošanas cenu veidojošie elementi (nodokļi un citi elementi); un

j) konkrēti dati par krāpšanas un kontrabandas novēršanas un apkarošanas pasākumu efektivitāti, proti:

i) norises likumdošanas un tiesu iestāžu jomā;

ii) izmaiņas to darbinieku skaitā, kas norīkoti krāpšanas un kontrabandas apkarošanai;

iii) norises krāpšanas un kontrabandas apkarošanai nepieciešamā aprīkojuma jomā;

iv) sadarbība ar kaimiņvalstīm; un

v) aizturēto sūtījumu skaits un vērtība.

4. Reizi piecos gados vai nu pēc ES vai pēc Andoras pieprasījuma rīko sanāksmi, kuras laikā ES un Andora ir jāinformē par to rādītāju izmaiņām, ar kuriem mēra pakāpeniskās pārejas uz tabakas izstrādājumu brīvu apriti ietekmi uz Andoru.

5. Apvienotā komiteja var nolemt pielāgot 2. un 3. punktā minētos elementus un rādītājus.

6. Gadījumā, ja notiek labvēlīgas norises Andoras ekonomikas, un jo īpaši tabakas nozares, diversifikācijas jomā, Apvienotā komiteja var nolemt apturēt 1. līdz 3. punktā minēto datu un 2. punktā minētā ziņojuma nosūtīšanu.

12. PANTS

Aizsardzības pasākumi tabakas jomā

1. Ja rodas nopietnas ekonomiskas, fiskālas, sociālas vai ar vidi saistītas grūtības, ko rada minētās harmonizētās sistēmas 24. nodaļai piemērojamā pakāpeniskās tarifu atcelšanas likme, Andora var vienpusēji veikt aizsardzības pasākumus, lai koriģētu minēto likmi saskaņā ar šā panta nosacījumiem un saskaņā ar to.
2. ES var vienpusēji veikt atbilstīgus aizsardzības pasākumus saskaņā ar šā panta nosacījumiem un saskaņā ar to, ja tā uzskata, ka ir bijis jebkurš no turpmāk minētajiem:
 - a) nelabvēlīgas norises krāpšanas un kontrabandas novēršanā un apkarošanā Andorā;
 - b) jēltabakas un tabakas izstrādājumu ražošanas, importa, tirdzniecības vai eksporta nelabvēlīgs pieaugums; vai
 - c) tabakas izstrādājumu cenu atšķirību (ieskaitot nodokļus) pieaugums starp Andoru un ES dalībvalstīm, jo īpaši salīdzinot ar kaimiņos esošu ES dalībvalsti ar viszemāko cenu.
3. Aizsardzības pasākumu saskaņā ar 1. un 2. punktu apjoms un ilgums nedrīkst pārsniegt līmeni, kas ir obligāti nepieciešams, lai novērstu 1. punktā minētās nopietnās ekonomiskās, fiskālās, sociālās vai vides grūtības.

4. Ja Andora vai ES plāno veikt aizsardzības pasākumus, ievērojot 1. vai 2. punktu, Andora vai ES nekavējoties informē otru Asociēto pusi un sniedz visu attiecīgo informāciju.
5. Piemēro pamat nolīguma 97. panta 4. līdz 9. punktu.

13. PANTS

Tabakai pārejas periodā piemērojamie izcelsmes noteikumi

1. Šīs nodaļas 10. pantā paredzētajā pārejas periodā importējot izstrādājumus, uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 24. nodaļa un kuru izcelsme ir Andorā, tos atbrīvo no ievadmuitas nodokļiem.
2. Izcelsmes noteikumi un administratīvās sadarbības metodes, kas piemērojamas izstrādājumiem uz kuriem attiecas Harmonizētās sistēmas nomenklatūras 24. nodaļa, ir noteiktas šā protokola 1. papildinājumā.

3. NODAĻA

ATBRĪVOJUMI CEĻOTĀJIEM

14. PANTS

Vispārīgi noteikumi

1. ES un Andora, pamatojoties uz monetāriem ierobežojumiem vai kvantitatīviem ierobežojumiem, piešķir atbrīvojumus no ievadmuftas nodokļiem, pievienotās vērtības nodokļiem (PVN) vai vispārējiem netiešajiem nodokļiem, kā arī no akcīzes nodokļa precēm, kas ievestas ceļotāju personīgajā bagāžā no otras Asociētās puses, ar noteikumu, ka šāds imports ir nekomerciāls.
2. Piemērojot 1. punktu, uzskata, ka imports ir nekomerciāls, ja:
 - a) tas ir neregulārs,
 - b) tas attiecas tikai uz precēm, kas paredzētas ceļotāju personīgai vai ģimenes lietošanai vai arī ir domātas kā dāvanas.
3. Preču veidam un daudzumam jābūt tādām, kas neliecina, ka tās būtu ievestas komerciālā nolūkā.

15. PANTS

Monetārie ierobežojumi un kvantitatīvie ierobežojumi

1. Šīs nodaļas 14. panta 1. punktā minētie atbrīvojumi ir tādi paši kā ES piemērotie atbrīvojumi attiecībā uz trešām valstīm saskaņā ar Padomes Direktīvu 2007/74/EK ¹.
2. Atkāpjoties no 1. punkta un ar noteikumu, ka preces iegādājas, ievērojot vispārējos nosacījumus, kas reglamentē nodokļu uzlikšanu kādas Asociētās puses iekšējā tirgū, piemēro 3. un 5. punktā noteiktos monetāros ierobežojumus un kvantitatīvos ierobežojumus.
3. Precēm, kurām piemēro monetāro ierobežojumu, atbrīvojuma kopējo vērtību nosaka trīskāršā apmērā no tā atbrīvojuma vērtības, ko ES piemēro attiecībā uz trešām valstīm. Šo punktu nepiemēro ceļotājiem, kas jaunāki par 15 gadiem.
4. Piemērojot monetāros ierobežojumus, vienas preces vērtību nedrīkst dalīt.

¹ Padomes Direktīva 2007/74/EK (2007. gada 20. decembris) par atbrīvojumu no pievienotās vērtības nodokļa un akcīzes nodokļa par precēm, kuras ieved personas, kas ieceļo no trešām valstīm (ES OV L 346, 29.12.2007., 6. lpp.).

5. Precēm, uz kurām attiecas kvantitatīvais ierobežojums, atbrīvojumus nosaka šādi.

a) Tabakas izstrādājumi:

– 300 cigaretes, vai

– 150 cigarillas,

vai

– 75 cigāri, vai

– 400 gramu smēķējamās tabakas.

Katrs norādītais daudzums veido 100 % no kopējiem atbrīvojumiem, kas piešķirti tabakas izstrādājumiem.

Cigarillas ir cigāri, kas katrs sver lielāks trīs gramus.

Jebkuram atsevišķam ceļotājam atbrīvojumu var attiecināt uz tabakas izstrādājumiem jebkurā kombinācijā, ja procentuālā daļa, ko izmanto no individuāli noteiktajiem daudzumiem, kopsummā nepārsniedz 100 %;

b) alkohols un alkoholiskie dzērieni, vīni un alus:

- kopā 1,5 litri alkohola un alkoholisko dzērienu, kuru alkohola tilpumkoncentrācija pārsniedz 22 %, vai nenedaturēta etilspirta ar spirta tilpumkoncentrāciju 80 % vai vairāk, vai
- kopā 3 litri alkohola un alkoholisko dzērienu, kuru alkohola tilpumkoncentrācija nepārsniedz 22 % un
- 5 litri vīna un kopumā 20 litri alus.

Katrs norādītais daudzums veido 100 % no visiem atbrīvojumiem, kas piešķirti spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem, vīniem un alum.

Jebkuram atsevišķam ceļotājam atbrīvojumu var attiecināt uz b) apakšpunktā minētajiem alkohola veidiem un alkoholiskajiem dzērieniem, vīniem un alum jebkurā kombinācijā, ja procentuālā daļa, kas izmantota no individuālajiem daudzumiem, kopsummā nepārsniedz 100 %.

6. Šā panta 5. punktu nepiemēro ceļotājiem, kas jaunāki par 17 gadiem.

4. NODAĻA

MUITAS DROŠĪBAS PASĀKUMI

16. PANTS

Jēdziena “muitas drošības pasākumi” definīcija

Šīs nodaļas nolūkos “muitas drošības pasākumi” ir tādi noteikumi par preču deklarēšanu pirms to ieviešanas muitas teritorijā vai pirms to izvešanas no šīs muitas teritorijas, noteikumi par atzītajiem uzņēmējiem, kā arī noteikumi par muitas kontroli un riska pārvaldību drošības jomā, kuri ir piemērojami saskaņā ar attiecīgajiem ES konkrētā brīdī spēkā esošajiem tiesību aktiem muitas jomā.

17. PANTS

Vispārīgi principi attiecībā uz muitas drošības pasākumiem

1. ES un Andora apņemas preču pārvadājumiem no trešām valstīm un uz tām piemērot muitas drošības pasākumus, un tādējādi garantēt līdzvērtīgu drošības līmeni pie to ārējām robežām.
2. ES un Andora atceļ muitas drošības pasākumu piemērošanu preču pārvadājumu laikā starp to muitas teritorijām.

18. PANTS

Nolīgumi ar trešām valstīm

1. Pirms jebkura nolīguma noslēgšanas ar trešo valsti attiecībā uz muitas drošības pasākumiem, ES un Andora savstarpēji apspriežas, lai nodrošinātu saderību ar šo nodaļu, īpaši, ja paredzamajā nolīgumā ir ietverti noteikumi, ar kuriem atkāpjas no muitas drošības pasākumiem.
2. ES un Andora vienojas, ka nolīgumi, ko jebkura no tām noslēgusi ar trešo valsti jomā, uz kuru attiecas muitas drošības pasākumi, neuzliek saistības otrai Asociētajai pusei, ja vien Apvienotā komiteja nelemj citādi.

19. PANTS

Ievešanas kopsavilkuma deklarācijas un pirmsizvešanas deklarācijas iesniegšanas vieta

1. Ievešanas kopsavilkuma deklarāciju iesniedz tās Asociētās puses kompetentajā iestādē, kuras muitas teritorijā tiek ievestas preces no trešām valstīm. Minētā kompetentā iestāde veic riska analīzi, izmantojot ievešanas deklarācijā iekļautos datus, un muitas kontroli drošības jomā, tostarp gadījumos, kuros šīs preces ir paredzētas otrai Asociētajai pusei.

2. Pirmsizvešanas deklarāciju iesniedz tās Asociētās puses kompetentajā iestādē, kuras muitas teritorijā tiek kārtotas eksporta formalitātes vai, attiecīgā gadījumā, formalitātes izvešanai uz trešām valstīm. Kompetentā iestāde veic riska analīzi, izmantojot šajā deklarācijā iekļautos datus, un muitas kontroli, kas nepieciešama drošības jomā.

3. Ja preces no vienas Asociētās puses muitas teritorijas uz trešo valsti izved, šķērsojot citas Asociētās puses muitas teritoriju, pirmsizvešanas deklarāciju iesniedz vienīgi minētās citas Asociētās puses kompetentajām iestādēm.

20. PANTS

Muitas kontrole un riska pārvaldība drošības jomā

1. ES un Andora sadarbojas ar nolūku:

- a) apmainīties ar informāciju, kas ļauj uzlabot un pastiprināt risku analīzi un muitas kontroles efektivitāti drošības jomā,
- b) piemērotos termiņos noteikt kopēju riska pārvaldības satvaru, kopējus riska kritērijus, kā arī kopējas prioritārās kontroles jomas un ieviest elektronisku sistēmu šīs kopējās riska pārvaldības īstenošanai.

2. Apvienotā komiteja pieņem jebkuru lēmumu, kas nepieciešams 1. punkta piemērošanai.

21. PANTS

Muitas drošības pasākumu īstenošanas uzraudzība

1. Apvienotā komiteja pieņem lēmumus, kuros nosaka, kā ES un Andorai jāuzrauga šīs nodaļas īstenošana un jāpārbauda atbilstība muitas drošības pasākumiem. Šāda uzraudzība var notikt:
 - a) kā šīs nodaļas īstenošanas regulārs izvērtējums;
 - b) veicot pārskatīšanu, lai uzlabotu šīs nodaļas piemērošanu vai grozītu tās noteikumus tā, lai šī nodaļa labāk atbilstu izvirzītajiem mērķiem;
 - c) organizējot tematiskas sanāksmes starp ES un Andoras ekspertiem un veicot administratīvo procedūru auditu, tostarp ierodoties attiecīgajās vietās.
2. Apvienotā komiteja nodrošina, lai saskaņā ar 1. punktu piemērotajos pasākumos tiktu ievērotas uzņēmēju tiesības.

22. PANTS

Informācijas apmaiņa par atzītajiem uzņēmējiem

Eiropas Komisija un Andoras kompetentās iestādes drošības vajadzībām regulāri savstarpēji sniedz informāciju par savu atzīto uzņēmēju identitāti, un tai skaitā konkrēti šādu informāciju:

- a) tirgotāja identifikācijas numurs (TIN) formātā, kas ir saderīgs ar tiesību aktiem par uzņēmēja reģistrāciju un identifikāciju (*EORI*), t. i., Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2015/2446¹;
- b) atzītā uzņēmēja nosaukums/vārds un adrese;
- c) tās atļaujas numurs, ar kuru piešķir atzītā uzņēmēja statusu;
- d) pašreizējais statuss (atļauts, apturēts, atcelts);
- e) mainīta statusa laikposmi;
- f) datums, no kura atļauja stājas spēkā; un
- g) iestāde, kas izdeva atļauju.

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (ES OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp.).

23. PANTS

Dienesta noslēpuma un personas datu aizsardzība

1. Uz informāciju, ar kuru ES un Andora apmainās saskaņā ar šo nodaļu, attiecas aizsardzība, ko attiecina uz dienesta noslēpumu un personas datiem, kā noteikts saņēmējas Asociētās puses tiesību aktos.
2. Informāciju, ar ko ES un Andora apmainās saskaņā ar šo nodaļu, nedrīkst izpaust citām personām kā vien attiecīgās Asociētās puses kompetentajām iestādēm, un minētās kompetentās iestādes to drīkst izmantot vienīgi šajā nolīgumā paredzētajiem mērķiem.

24. PANTS

Līdzsvara atjaunošanas pasākumi

1. ES vai Andora pēc apspriešanās Apvienotajā komitejā var veikt attiecīgus līdzsvara atjaunošanas pasākumus, tostarp apturēt muitas drošības pasākumu piemērošanu, ja tā konstatē, ka otra Asociētā puse neievēro šajā nodaļā noteiktos noteikumus.
2. Ja kavēšanās varētu apdraudēt muitas drošības pasākumu efektivitāti, ES vai Andora var bez iepriekšējas apspriešanās veikt līdzsvara atjaunošanas pasākumus ar noteikumu, ka apspriedes Apvienotajā komitejā notiek tūlīt pēc minēto līdzsvara atjaunošanas pasākumu pieņemšanas.

3. Ja Andora vairs nenodrošina attiecīgo tiesību aktu īstenošanu muitas drošības pasākumu jomā saskaņā ar šo nodaļu, ES var apturēt muitas drošības pasākumu piemērošanu, ja vien Apvienotā komiteja pēc tam, kad izskatījusi tiesību aktu piemērošanas saglabāšanas veidus, nelemj citādi.

4. Līdzsvara atjaunošanas pasākumiem vajadzētu būt samērīgiem, un to darbības jomai un ilgumam būtu jāaprobežojas ar to, kas ir nepieciešams situācijas risināšanai. Asociētā puse var pieprasīt Apvienotajai komitejai veikt apspriešanos par līdzsvara atjaunošanas pasākumu proporcionalitāti.

5. NODAĻA

SAVSTARPĒJA PALĪDZĪBA PRASĪJUMU PIEDZIŅAS JOMĀ

25. PANTS

Savstarpēja palīdzība prasījumu piedziņā

1. Ikviens ES dalībvalsts un Andora sniedz savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar ievedmuitas un izvedmuitas nodokļiem.
2. Šāda savstarpēja palīdzība aptver:
 - a) administratīvos sodus, soda naudas, maksas un uzrēķinus, kas skar prasījumus, uz kuriem var attiekties savstarpējās palīdzības pieprasījums saskaņā ar 1. punktu, ko uzlikušas administratīvās iestādes, kuru kompetencē ir iekasēt attiecīgos nodokļus vai maksājumus vai veikt ar tiem saistītās administratīvās izmeklēšanas, vai ko ir apstiprinājušas administratīvās vai tiesu struktūras pēc šādu administratīvo iestāžu pieprasījuma;
 - b) maksas par izziņām vai līdzīgiem dokumentiem, ko izdod saistībā ar administratīvām procedūrām, kuras saistītas ar attiecīgo nodokli vai maksājumu;
 - c) procentu maksājumus un izmaksas saistībā ar prasījumiem, kuru piedziņā atbilstīgi šā panta 1. punktam vai šā punkta a) vai b) apakšpunktam var lūgt savstarpēju palīdzību.

3. Savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņas jomā sniedz saskaņā ar Padomes Direktīvas 2010/24/ES¹ I līdz V nodaļu un Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 1189/2011² I līdz IV nodaļu, ievērojot šādus nosacījumus:

- a) atkāpjoties no Direktīvas 2010/24/ES 4. panta 1. un 6. punkta, katra ES dalībvalsts un Andora izraugās iestādes, kas ir pilnvarotas iesniegt vai saņemt savstarpēju palīdzības pieprasījumus un iesniedz Eiropas Komisijai minēto iestāžu sarakstu un informē to par visām attiecīgajām izmaiņām; Eiropas Komisija saņemto informāciju paziņo ES dalībvalstīm un Andorai;
- b) atkāpjoties no Direktīvas 2010/24/ES 13. panta 1. punkta pirmās un otrās daļas un 17. panta, prasījumu piedziņas pieprasījumu vai pieprasījumu veikt piesardzības pasākumus var izpildīt, pamatojoties uz pilnvarām un procedūrām, kas paredzētas pieprasījuma saņēmēja valsts normatīvajos un administratīvajos aktos, ja minētie normatīvie un administratīvie akti paredz efektīvu un lietderīgu piedziņas sistēmu;
- c) atkāpjoties no Direktīvas 2010/24/ES 19. panta 2. punkta pirmās un otrās daļas un 19. panta 3. punkta, jebkurš prasījumu piedziņas vai piesardzības pasākumu pieprasījums saskaņā ar šo protokolu aptur noilguma termiņu līdz brīdim, kad pieprasījuma saņēmēja iestāde ir izpildījusi pieprasījumu;

¹ Padomes Direktīva 2010/24/ES (2010. gada 16. marts) par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem (ES OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.).

² Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1189/2011 (2011. gada 18. novembris), ar ko nosaka sīki izstrādātu kārtību, kā īstenot atsevišķus noteikumus Padomes Direktīvā 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem (ES OV L 302, 19.11.2011., 16. lpp.)

- d) šā panta vajadzībām Padomes Direktīvas 2010/24/ES 22. panta 1. punktu papildina ar šādu teikumu: “Jebkurā gadījumā papildu informāciju par savstarpēju palīdzības pieprasījumiem un atbildēm uz šādiem pieprasījumiem var sniegt angļu valodā vai citā valodā, ko kompetentās iestādes ir atzinušas par pieņemamu.”;
- e) ikviena ES dalībvalsts un Andora vāc statistiku par:
- i) informācijas pieprasījumu, paziņošanas pieprasījumu, prasījumu piedziņas vai izpildes nodrošināšanas pasākumu pieprasījumu skaitu, ko tā katru gadu sūta katrai pieprasījuma saņēmējai valstij un ko tā saņem no katras pieprasījuma iesniedzējas valsts; un
 - ii) prasījumu summu, par kuru prasīta savstarpēja palīdzība prasījumu piedziņas veikšanā, un piedzītās summas.

Statistiku, kas minēta i) un ii) apakšpunktā, paziņo Eiropas Komisijai līdz katra gada 30. jūnijam. Eiropas Komisija paziņo Andorai no ES dalībvalstīm saņemto informāciju;

- f) atkāpjoties no Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1189/2011 2. panta 1. un 2. punkta, visus pieprasījumus un pievienotos instrumentus, veidlapas un citus dokumentus, kā arī jebkādu citu informāciju, kas paziņota saistībā ar minētajiem pieprasījumiem, nosūta pa drošu e-pastu, izņemot gadījumu, kad tas nav iespējams tehnisku iemeslu dēļ, vai ar jebkādiem citiem kompetento iestāžu apstiprinātiem līdzekļiem.

4. Iesniedzot informācijas pieprasījumu, ES dalībvalstis un Andora izmanto veidlapu, kas izveidota uz parauga pamata, ko izmanto pieprasījumiem starp ES dalībvalstīm, ja vien pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde nav vienojušās citādi.

Iesniedzot paziņojuma pieprasījumu, ES dalībvalstis un Andora izmanto veidlapu, kas izveidota uz parauga pamata, ko izmanto pieprasījumiem starp ES dalībvalstīm.

Iesniedzot prasījumu piedziņas pieprasījumu vai piesardzības pasākumu pieprasījumu, ES dalībvalstis un Andora izmanto veidlapu, kas izveidota uz parauga pamata, ko izmanto pieprasījumiem starp ES dalībvalstīm.

Standarta veidlapu, ko pievieno paziņojuma pieprasījumam, un vienotā instrumenta veidlapu, kas ļauj veikt izpildes pasākumus pieprasījuma saņēmējā valstī, izveido uz veidņu pamata, ko izmanto pieprasījumiem starp ES dalībvalstīm.

Šajā punktā minēto veidlapu struktūru un izkārtojumu var pielāgot, ņemot vērā šo protokolu un elektroniskās saziņas sistēmas prasības un iespējas, ar noteikumu, ka tajā ietvertais datu un informācijas kopums netiek būtiski mainīts. Veidlapu laukus, kas ir atstāti tukši laikā, kad notikusi saziņa par pieprasījumu un tā izpildi, var izlaist.

6. NODAĻA

SAVIENOJUMS AR ES ELEKTRONISKAJĀM SISTĒMĀM

26. PANTS

Savienojums ar ES elektroniskajām sistēmām

1. ES sniedz vajadzīgo tehnisko palīdzību un apmācību, lai sekmētu Andoras savienojumu ar ES elektroniskajām sistēmām, kas vajadzīgas ES-AD muitas savienības pienācīgai darbībai, ievērojot ierobežojumus un kārtību, kura jānosaka ar Apvienotās komitejas lēmumu, ņemot vērā šim nolūkam pieejamos finanšu resursus. Savienojuma izmaksas sedz Andora.
2. Šā panta 1. punktā minētajā Apvienotās komitejas lēmumā nosaka arī grafiku Andoras pakāpeniskai savienošanai ar ES elektroniskajām sistēmām, ņemot vērā Andoras ārējās tirdzniecības un ES faktiskās vajadzības, kā arī alternatīvus risinājumus gadījumiem, kad pieslēguma izmaksas būtu nesamērīgas ar paredzamo lietderību.

7. NODAĻA

DZĪVNIEKU VESELĪBAS, PĀRTIKAS NEKAITĪGUMA UN AUGU VESELĪBAS NOTEIKUMI

27. PANTS

Pārtikas nekaitīguma, veterināro un fitosanitāro jautājumu apakškomiteja

1. Atkāpjoties no pamat nolīguma 76. panta 8. punkta pirmā teikuma, ar šo tiek izveidota Pārtikas nekaitīguma, veterināro un fitosanitāro jautājumu apakškomiteja. Minētās apakškomitejas metodoloģiju, sastāvu un darbību nosaka Apvienotā komiteja savā reglamentā.
2. Pārtikas nekaitīguma, veterināro un fitosanitāro jautājumu apakškomiteja regulāri vai pēc ES vai Andoras pieprasījuma pārskata ES tiesību aktu izmaiņas pārtikas nekaitīguma un veterinārijas un fitosanitārijas jomā un nosaka Andorā piemērojamos ES tiesību aktus.
3. Vajadzības gadījumā Pārtikas nekaitīguma, veterināro un fitosanitāro jautājumu apakškomiteja sniedz ieteikumus Apvienotajai komitejai, lai atjauninātu Asociētās valsts protokola I pielikumu saskaņā ar pamat nolīguma 81. pantu.

28. PANTS

Izstrādājumu, kas importēti no trešām valstīm
un paredzēti Andorai, pārbaudes

ES dalībvalstu kompetentās iestādes Andoras iestāžu vārdā un uzdevumā veic no trešām valstīm importētu izstrādājumu, kas paredzēti Andorai, pārbaudes robežkontroles punktos.

29. PANTS

Profilaktiskas vai terapeitiskas ārstēšanas pieejamība
veselības krīžu gadījumā

1. ES un Andora cieši sadarbojas nopietnu veselības krīžu situācijās dzīvnieku veselības, pārtikas nekaitīguma un augu veselības jomā.
2. Nopietnu veselības krīžu situācijās, ko izraisījuši dzīvnieku slimību uzliesmojumi, kurus var uzskatīt par īpaši epizootiskiem, ES un Andora nekavējoties informē viena otru un, ciktāl iespējams, koordinē savu rīcību, jo īpaši apsverot vakcinācijas pasākumu vai plānu ieviešanu.

30. PANTS

Revīzijas

Uz Andoru attiecas tie paši noteikumi attiecībā uz ES ekspertu veiktu revīziju, kas attiecībā uz ES ekspertu veiktu revīziju noteikti ES dalībvalstīm.

31. PANTS

Dalība ziņošanas sistēmās

1. Andora piedalās datorizētajā informācijas pārvaldības sistēmā oficiālo kontroļu vajadzībām (*IMSOC*) vai jebkurā citā sistēmā, kas *IMSOC* varētu aizstāt nākotnē.
2. Tehnisko un operatīvo kārtību Andoras dalībai *IMSOC* nosaka Apvienotā komiteja, pamatojoties uz attiecīgās apakškomitejas priekšlikumu.

III DAĻA

PERSONU BRĪVA PĀRVIETOŠANĀS UN PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA BRĪVA APRITE

1. NODAĻA

PERSONU, DARBA ŅĒMĒJU UN PAŠNODARBINĀTO PERSONU BRĪVA PĀRVIETOŠANĀS

32. PANTS

Pārejas periodi attiecībā uz personu brīvu pārvietošanos

1. Andora, no vienas puses, un ES dalībvalstis, no otras puses, var divu gadu laikposmā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas paturēt spēkā valsts noteikumus, kas paredz iepriekšēju atļaujas saņemšanu ieceļošanai, uzturēšanās un nodarbinātībai attiecībā uz ES dalībvalstu valstspiederīgajiem, no vienas puses, un uz Andoras valstspiederīgajiem, no otras puses.

Andora attiecībā uz ES dalībvalstu valstspiederīgajiem divu gadu laikposmā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas var paturēt spēkā kvantitatīvus ierobežojumus attiecībā uz jauniem rezidentiem un darba ņēmējiem.

2. Andora divu gadu laikposmā no šā nolīguma spēkā stāšanās dienas var paturēt spēkā valsts noteikumus, kas ierobežo visu kategoriju darba ņēmēju profesionālo mobilitāti un piekļuvi profesijām.

33. PANTS

Pasākumi pārejas periodos

1. Izņemot ierobežojumus, kas izklāstīti šīs nodaļas 32. pantā, Andora no šā nolīguma parakstīšanas dienas neievieš nekādus jaunus ierobežojošus pasākumus saistībā ar darbinieku un pašnodarbinātu personu ieceļošanu, nodarbinātību un uzturēšanos.
2. Andora veic visus vajadzīgos pasākumus, lai pārejas periodā ES dalībvalstu valstspiederīgajiem attiecībā uz pieejamo nodarbinātības iespēju izmantošanu Andoras teritorijā būtu noteikta tāda pati prioritāte kā Andoras valstspiederīgajiem.

34. PANTS

Spēkā esošo divpusējo nolīgumu piemērošana pārejas periodos

Pārejas periodu laikā turpinās piemērot esošos divpusējos nolīgumus, ja vien no šī nolīguma neizriet ES dalībvalstu valstspiederīgajiem labvēlīgāki noteikumi.

2. NODAĻA

TRANSPORTS

35. PANTS

Kravu autopārvadājumu kabotāža

1. Šis nolīgums attiecībā uz kabotāžas tiesībām neskar šādus divpusējus nolīgumus:
 - a) *Acuerdo entre el Reino de España y el Principado de Andorra sobre transporte internacional por carretera*, kas noslēgts 2015. gada 8. janvārī Ordino;
 - b) *Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement de la Principauté d'Andorre concernant les transports routiers internationaux de marchandises*, kas noslēgts 2000. gada 12. decembrī Andora la Veljā;
 - c) *Acordo entre o Principado de Andorra e a República Portuguesa relativo a Transportes Internacionais Rodoviários de Passageiros e de Mercadorias*, kas noslēgts 2000. gada 15. novembrī Andora la Veljā; un
 - d) *Accordo fra il Governo della Repubblica italiana e il Governo del Principato di Andorra, concernente la regolamentazione del trasporto internazionale di viaggiatori e di merci su strada*, kas noslēgts 2015. gada 19. maijā Briselē.

Šādas kabotāžas tiesības var atjaunināt.

2. Šis nolīgums aizstāj 1. punktā uzskaitītos divpusējos nolīgumus attiecībā uz visiem jautājumiem, ko reglamentē minētie divpusējie nolīgumi, izņemot kabotāžas tiesības.

3. Izņemot 1. punktā paredzētos gadījumus, Andora nedrīkst ar ES dalībvalstīm slēgt tādas jaunus nolīgumus, kas reglamentē autotransportu, kuri ietilpst šā nolīguma darbības jomā.

IV DAĻA

HORIZONTĀLIE NOTEIKUMI ATTIECĪBĀ UZ ČETRĀM PAMATBRĪVĪBĀM

1. NODAĻA

SABIEDRĪBU TIESĪBAS

36. PANTS

Reģistru savstarpējā savienojamība

1. Andoras centrālo reģistru, komercreģistru un uzņēmumu reģistru savieno ar reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2017/1132¹ 22. pantu.
2. Sanmarīno Andoras centrālā reģistra, komercreģistra un uzņēmumu reģistra savienošana ar reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu ir atkarīga no nosacījuma, ka asociētajai valstij ir pilnībā jāievēro ES tiesību akti uzņēmējdarbības jomā un jāizpilda visas tehniskās prasības un finansiālās saistības.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp.).

3. Andora īsteno vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu savu reģistru savstarpējo savienojamību reģistru savstarpējās savienojamības sistēmā, izmantojot platformu, un informācijas izplatīšanu un apmaiņu, izmantojot reģistru savstarpējās savienojamības sistēmu, un nodrošina, ka sabiedrībām un filiālēm Andorā ir Eiropas unikāls identifikators (*EUID*) saskaņā ar Direktīvu (ES) 2017/1132.

4. Andora sedz ar savu valsts reģistru pielāgošanu saistītos izdevumus, kā arī to uzturēšanas un darbības izdevumus, kas izriet no Direktīvas (ES) 2017/1132 īstenošanas.

IZCELSMES NOTEIKUMI

I DAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. PANTS

Definīcijas

Šajā papildinājumā piemēro šādas definīcijas:

- a) “Asociētā puse” ir ES vai Andora;
- b) “nodaļa”, “iedaļa”, “pozīcija” vai “apakšpozīcija” ir nodaļa, iedaļa, pozīcija vai apakšpozīcija (četrpīņu vai sešpīņu kods), kuras izmanto preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētajā sistēmā (“Harmonizētā sistēma”), ar izmaiņām, kas izdarītas saskaņā ar Muitas sadarbības padomes 2004. gada 26. jūnija ieteikumu par unikālu sūtījuma atsauces numuru (UCR) muitas vajadzībām;
- c) “klasificēts” nozīmē preces klasifikāciju konkrētā nodaļā, iedaļā, pozīcijā vai apakšpozīcijā;

- d) “sūtījums” ir izstrādājumi,
- i) kurus vai nu viens eksportētājs vienlaikus nosūta vienam saņēmējam, vai arī
 - ii) uz kuriem attiecas tāds vienots pārvadājuma dokuments par to pārvadājumu no eksportētāja līdz saņēmējam vai, ja šāda vienota pārvadājuma dokumenta nav, – viens rēķins;
- e) “ES muitas dienesti” ir jebkuras ES dalībvalsts muitas dienesti;
- f) “muitas vērtība” ir vērtība, ko nosaka saskaņā ar 1994. gada Nolīgumu par to, kā īstenojams Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību VII pants¹;
- g) “ražotāja cena” ir cena, kas par izstrādājumu maksāta tam ražotājam Asociētajā pusē, kura uzņēmumā ir veikta pēdējā apstrāde vai pārstrāde, ar noteikumu, ka cenā ir ietverta visu izmantoto materiālu vērtība un visas citas ar izstrādājuma ražošanu saistītās izmaksas, atskaitot visus iekšējos nodokļus, ko atmaksā vai var atmaksāt tad, ja iegūto izstrādājumu eksportē; ja pēdējās apstrādes vai pārstrādes veikšanu veic apakšuzņēmējs, tad termins “ražotājs” attiecas uz uzņēmumu, kurš nodarbina apakšuzņēmēju. Ja faktiskā samaksātā cena neatspoguļo visas ar izstrādājuma ražošanu saistītās izmaksas, kas faktiski ir radušās Asociētajā pusē, tad termins “ražotāja cena” ir visu minēto izmaksu summa, atskaitot visus iekšējos nodokļus, kurus atmaksā vai var atmaksāt gadījumā, ja iegūto izstrādājumu eksportē;
- h) “savstarpēji aizstājami materiāli” vai “savstarpēji aizstājami izstrādājumi” ir viena un tā paša veida un komerciālās kvalitātes materiāli vai izstrādājumi, kam ir vienas un tās pašas tehniskās un fizikālās īpašības un ko nevar nošķirt vienu no otra;

¹ EK OV L 336, 23.12.1994., 119. lpp.

- i) “preces” ir gan materiāli, gan izstrādājumi;
- j) “ražošana” ir jebkura apstrāde vai pārstrāde, ieskaitot salikšanu;
- k) “materiāls” ir jebkuras sastāvdaļas, izejvielas, daļas vai detaļas u. c., ko izmanto izstrādājuma ražošanā;
- l) “maksimālais nenoteiktas izcelsmes materiālu daudzums” ir nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālais pieļaujamais saturs, ar kuru ražošanu var uzskatīt par tādu apstrādi vai pārstrādi, kas ir pietiekama, lai izstrādājumam piešķirtu noteiktas izcelsmes statusu; to var izteikt procentos no izstrādājuma ražotāja cenas vai minēto izmantoto materiālu, kuri ietverti precizētā nodaļu grupā, nodaļā, pozīcijā vai apakšpozīcijā, tīrā svara procentos;
- m) “izstrādājums” ir saražotais izstrādājums, pat ja vēlāk to paredzēts izmantot citā ražošanas operācijā;
- n) “teritorija” ir teritorija, kas ietver kādas Asociētās puses sauszemes teritoriju, iekšējos ūdeņus un teritoriālos ūdeņus;
- o) “pievienotā vērtība” ir izstrādājuma ražotāja cena, no kuras atņemta katra tā izstrādājuma ražošanā izmantotā materiāla muitas vērtība, kura izcelsme ir citās Asociētajās pusēs, ar kurām ir piemērojama kumulācija, vai gadījumā, ja muitas vērtība nav zināma vai ja to nevar noskaidrot, – pirmā noskaidrojamā cena, kas maksāta par materiāliem eksportētājā Asociētajā pusē;
- p) “materiālu vērtība” ir izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu muitas vērtība to importēšanas laikā vai, ja minētā muitas vērtība nav zināma un to nevar noskaidrot, — pirmā noskaidrojamā cena, kas maksāta par materiāliem eksportētājā Asociētajā pusē; ja ir jānosaka izmantoto noteiktas izcelsmes materiālu vērtība, šo punktu piemēro *mutatis mutandis*.

II DAĻA

JĒDZIENA “NOTEIKTAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMI” DEFINĪCIJA

2. PANTS

Vispārīgās prasības

Lai īstenotu attiecīgo nolīgumu, par Asociētās puses izcelsmes izstrādājumiem uzskata šādus izstrādājumus, ko eksportē uz citu Asociēto pusi:

- a) izstrādājumus, kas šā papildinājuma 3. panta nozīmē pilnībā iegūti Asociētajā pusē;
- b) asociētajā pusē iegūtus izstrādājumus, kuru ražošanā ir izmantot materiāli, kas nav tur pilnībā iegūti, ja šādi materiāli minētajā Asociētajā pusē ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti šā papildinājuma 4. panta nozīmē.

3. PANTS

Pilnībā iegūti izstrādājumi

1. Par Asociētajā pusē pilnībā iegūtiem uzskata šādus izstrādājumus, ko eksportē uz citu Asociēto pusi:

- a) minerālproduktus un dabīgo ūdeni, ko iegūst no tās zemes dziļēm vai jūras gultnes;

- b) augus, ieskaitot ūdensaugus, un tur audzētus vai novāktus dārzeņu produktus;
- c) tur dzimušus un audzētus dzīvus dzīvniekus;
- d) produktus, kas iegūti no tur audzētiem dzīvjiem dzīvniekiem;
- e) produktus, kas iegūti no nokautiem dzīvniekiem, kuri tur dzimuši un audzēti;
- f) produktus, kas iegūti, tur medījot un zvejojot;
- g) akvakultūras produktus, ja zivis, vēžveidīgie, gliemji un citi ūdens bezmugurkaulnieki ir tur izšķīlušies vai audzēti no oliņām, kāpuriem, mazuļiem vai nepieaugušām zivīm;
- h) produktus, kas iegūti jūras zvejā, un citus produktus, kas iegūti jūrā ar tās kuģiem ārpus teritoriālajiem ūdeņiem;
- i) produktus, kas izgatavoti uz tās apstrādes kuģiem tikai no h) apakšpunktā minētajiem produktiem;
- j) lietotus priekšmetus, kas ir tur savākti un derīgi vienīgi izejvielu atgūšanai;
- k) atlikumus un atkritumus, kas tur radušies ražošanas operācijās;
- l) produktus, kas iegūti no jūras gultnes vai jūras grunts ārpus teritoriālās jūras, bet kur tai ir ekskluzīvas izmantošanas tiesības;
- m) preces, ko tur ražo tikai no a) līdz l) apakšpunktā precizētajiem izstrādājumiem.

2. Apzīmējums “tās kuģi” un “tās apstrādes kuģi” attiecīgi 1. punkta h) un i) apakšpunktā attiecas tikai uz kuģiem un apstrādes kuģiem, kas atbilst minētajām prasībām:

- a) tie ir reģistrēti eksportētājā vai importētājā Asociētajā pusē;
- b) to karoga valsts ir eksportētāja vai importētāja Asociētā puse; un
- c) tie atbilst vienam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:
 - i) vismaz 50 % apmērā tie pieder eksportētājas vai importētājas Asociētās puses valstspiederīgajiem vai arī
 - ii) tie pieder juridiskām personām:
 - kuru galvenais birojs un galvenā uzņēmējdarbības vieta ir eksportētājā vai importētājā Asociētajā pusē; un
 - kuri vismaz 50 % apmērā pieder eksportētājai vai importētājai Asociētajai pusei vai eksportētājas vai importētājas Asociētās puses publiskajām struktūrām vai valstspiederīgajiem.

3. Šā panta 2. punktā, ja eksportētāja vai importētāja Asociētā puse ir ES, termins “eksportētāja vai importētāja Asociētā puse” nozīmē ES dalībvalstis.

4. PANTS

Pietiekama apstrāde vai pārstrāde

1. Neskarot šā panta 3. punktu un 6. pantu, izstrādājumus, kas nav pilnībā iegūti Asociētajā pusē, uzskata par pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem, ja attiecībā uz konkrētajām precēm ir izpildīti šā papildinājuma II pielikumā noteiktie nosacījumi.
2. Ja izstrādājumu, kas saskaņā ar 1. punktu ir ieguvis noteiktas izcelsmes statusu Asociētajā pusē, izmanto par materiālu cita izstrādājuma ražošanā, tad nenoteiktas izcelsmes materiālus, kuri varētu būt izmantoti tā ražošanā, neņem vērā.
3. To, vai ir izpildītas 1. punkta prasības, nosaka attiecībā uz katru izstrādājumu.

Tomēr, ja attiecīgais noteikums ir balstīts uz atbilstību noteiktajam maksimālajam nenoteiktas izcelsmes materiālu saturam, tad Asociēto pušu muitas dienesti var atļaut eksportētājiem aprēķināt izstrādājuma ražotāja cenu un izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vidējo vērtību, kā tās noteiktas 4. punktā, lai ņemtu vērā izmaksu un valūtas kursu svārstības.

4. Ja piemēro 3. punkta otro daļu, izstrādājuma vidējo ražotāja cenu un izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vidējo vērtību aprēķina, pamatojoties attiecīgi uz visu iepriekšējā finanšu gadā pārdoto vienu un to pašu izstrādājumu ražotāja cenu summu un visu iepriekšējā finanšu gadā, kā to noteikusi eksportētāja Asociētā puse, vienu un to pašu izstrādājumu ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtības summu vai, ja nav pieejami dati par visu finanšu gadu, tad īsāku laikposmu, kas nevar būt īsāks par trim mēnešiem.

5. Eksportētāji, kas izvēlējušies aprēķinu, kura pamatā ir vidējā vērtība, konsekventi piemēro šo metodi gadā, kas seko atsauces finanšu gadam, vai attiecīgā gadījumā – gadā, kas seko īsākam laikposmam, kurš izmantots par atskaites laikposmu. Viņi var vairs neizmantot šo metodi, ja noteiktā finanšu gadā vai īsākā reprezentatīvā laikposmā, kas nav īsāks par trim mēnešiem, konstatē, ka vairs nav izmaksu un valūtas kursa svārstību, kuras pamato šādas metodes izmantošanu.

6. Lai pārbaudītu atbilstību noteiktajam maksimālajam nenoteiktas izcelsmes materiālu saturam, par ražotāja cenu un attiecīgi nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtību izmanto 4. punktā minētās vidējās vērtības.

5. PANTS

Noteikums par pielaidi

1. Atkāpjoties no šā papildinājuma 4. panta un ievērojot šā panta 2. un 3. punktu, nenoteiktas izcelsmes materiālus, kas saskaņā ar šā papildinājuma II pielikuma sarakstā izklāstītajiem nosacījumiem nav izmantojami attiecīgā izstrādājuma ražošanā, tomēr var izmantot ar nosacījumu, ka to kopējais izstrādājumam novērtētais tīrais svars vai vērtība nepārsniedz 15 % no tāda izstrādājuma tīrā svara, uz kuru attiecas 24. nodaļa,

2. Šā panta 1. punkts neskar jebkuru maksimālo nenoteiktas izcelsmes materiālu saturu procentos, kā precizēts šā papildinājuma II pielikumā.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro izstrādājumiem, kas pilnībā iegūti Asociētajā pusē šā papildinājuma 3. panta nozīmē. Tomēr, neskarot šā papildinājuma 6. pantu un 8. panta 1. punktu, minētajos noteikumos paredzēto pielaidi tomēr piemēro izstrādājumiem, attiecībā uz kuriem šā papildinājuma II pielikuma sarakstā izklāstītie noteikumi prasa, lai materiāliem, ko izmanto minēto izstrādājumu ražošanā, būtu pilnībā iegūti.

6. PANTS

Nepietiekama apstrāde vai pārstrāde

1. Neskarot šā panta 2. punktu un neatkarīgi no tā, vai ir izpildītas šā papildinājuma 4. panta prasības, par nepietiekamu apstrādi vai pārstrādi, lai izstrādājumam piešķirtu noteiktas izcelsmes izstrādājuma statusu, tiek uzskatītas šādas darbības:

- a) darbības, kas paredzētas tam, lai nodrošinātu izstrādājumu uzturēšanu labā stāvoklī pārvadāšanas un uzglabāšanas laikā;
- b) iepakojumu sadalīšana un salikšana;
- c) mazgāšana, tīrīšana; putekļu, oksīdu, eļļas, krāsas vai citu pārklājumu notīrīšana;
- d) tekstilmateriālu gludināšana vai presēšana;
- e) vienkārša krāsošana un pulēšana;

- f) rīsu atsēnalošana un daļēja vai pilnīga samalšana; labības un rīsu pulēšana un glazēšana;
- g) darbības cukura iekrāsošanai vai aromatizēšanai vai cukurgraudiņu veidošanai; daļēja vai pilnīga kristālcukura samalšana;
- h) augļu, riekstu un dārzeņu mizošana, atkaulīošana un lobīšana;
- i) asināšana, vienkārša slīpēšana vai vienkārša sagriešana;
- j) sijāšana, šķirošana, sadalīšana, klasificēšana un piemeklēšana, ieskaitot priekšmetu komplektu veidošanu;
- k) vienkārša iepildīšana pudelēs, bundžās, flakonos, maisos, kārbās, kastēs, piestiprināšana pie kartītēm vai plāksnēm, kā arī citas vienkāršas iepakšanas darbības;
- l) marķējuma, etiķešu, logotipu un citu tamlīdzīgu atšķirības zīmju piestiprināšana vai uzdrukāšana uz izstrādājumiem vai to iepakojuma;
- m) vienkārša izstrādājumu sajaukšana neatkarīgi no tā, vai tie ir atšķirīga veida izstrādājumi;
- n) cukura sajaukšana ar jebkādiem citiem materiāliem;
- o) vienkārša ūdens pievienošana vai izstrādājumu atšķaidīšana, dehidratācija vai denaturācija;
- p) vienkārša priekšmetu daļu salikšana, lai izgatavotu veselu priekšmetu vai priekšmetu sadalīšana daļās;

- q) dzīvnieku kaušana;
- r) divu vai vairāku a) līdz q) apakšpunktā precizētu darbību apvienošana.

2. Nosakot, vai attiecīgā izstrādājuma apstrāde vai pārstrāde uzskatāma par nepietiekamu 1. punkta nozīmē, ņem vērā visas eksportētājā Asociētajā pusē ar attiecīgo izstrādājumu veiktās darbības.

7. PANTS

Divpusēja izcelsmes kumulācija

1. Neskarot šā papildinājuma 2. pantu, uzskata, ka uz citu Asociēto pusi eksportēto izstrādājumu izcelsme ir eksportētājā Asociētajā pusē, ja tie ir tur iegūti, ražošanā izmantojot materiālus, kuru izcelsme ir jebkurā citā Asociētajā pusē, ar noteikumu, ka eksportētājā Asociētajā pusē veiktā apstrāde vai pārstrāde pārsniedz šā papildinājuma 6. pantā minētās darbības. Šādiem materiāliem nav jābūt pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem saskaņā ar šā papildinājuma 4. pantu.
2. Neskarot šā papildinājuma 2. pantu, Asociētajā pusē veiktu apstrādi vai pārstrādi uzskata par veiktu eksportētājā Asociētajā pusē, ja iegūtos izstrādājumus pēc tam apstrādā vai pārstrādā minētajā eksportētājā Asociētajā pusē.

8. PANTS

Kvalificēšanas vienība

1. Kvalificēšanas vienība šā papildinājuma piemērošanai ir konkrētais izstrādājums, ko, nosakot klasifikāciju pēc Harmonizētās sistēmas nomenklatūras, uzskata par pamatvienību. Tādējādi uzskata:

- a) ja izstrādājums, ko veido priekšmetu grupa vai kopums, klasificēts vienā pozīcijā saskaņā ar Harmonizētās sistēmas noteikumiem, viss kopums ir kvalificēšanas vienība;
- b) ja sūtījums sastāv no vairākiem identiskiem izstrādājumiem, kas klasificēti vienā un tajā pašā Harmonizētās sistēmas pozīcijā, tad, piemērojot šo papildinājumu, katru atsevišķu precīzi ņem vērā atsevišķi.

2. Ja saskaņā ar Harmonizētās sistēmas interpretācijas vispārīgo noteikumu 5. noteikumu iepakojumu klasificē kopā ar tajā iepakoto izstrādājumu, tad izcelsmes noteikšanai iepakojumu un attiecīgo izstrādājumu uzskata par vienotu veselumu.

3. Palīgierīces, rezerves daļas un darbarīkus, ko nosūta ar kādu iekārtu, mašīnu, aparātu vai transportlīdzekli un kas ir daļa no to parastā aprīkojuma un ietilpst to ražotāja cenā, uzskata par vienotu veselumu ar attiecīgo iekārtu, mašīnu, aparātu vai transportlīdzekli.-

9. PANTS

Komplekti

Uzskata, ka komplektiem, kas minēti Harmonizētās sistēmas interpretācijas vispārīgo noteikumu 3. noteikumā, ir noteikta izcelsme, ja visām to sastāvdaļām ir noteikta izcelsme. Ja komplekts ir veidots no noteiktas izcelsmes izstrādājumiem un nenoteiktas izcelsmes izstrādājumiem, tad uzskata, ka komplektam kopumā ir noteikta izcelsme ar noteikumu, ka izmantotā nenoteiktas izcelsmes izstrādājumu vērtība nepārsniedz 15 % no komplekta ražotāja cenas.

10. PANTS

Neitrāli elementi

Lai noteiktu to, vai izstrādājumam ir noteikta izcelsme, neņem vērā šādus ražošanā iespējami izmantotus izstrādājumus:

- a) enerģiju un degvielu;
- b) ražotni un iekārtas;
- c) mašīnas un darbarīkus;
- d) pārējās preces, kuras neietilpst un kuras nav paredzēts iekļaut izstrādājuma galīgajā sastāvā.

11. PANTS

Uzskaites nošķiršana

1. Ja izstrādājuma apstrādē vai pārstrādē tiek izmantoti noteiktas izcelsmes un nenoteiktas izcelsmes savstarpēji aizstājami materiāli, tad uzņēmēji var nodrošināt materiālu pārvaldību, izmantojot uzskaites nošķiršanas metodi, neveidojot atsevišķus materiālu krājumus.
2. Uzņēmēji var pārvaldīt pozīcijas 1701 noteiktas un nenoteiktas izcelsmes savstarpēji aizstājamus izstrādājumus, izmantojot uzskaites nošķiršanas metodi, neveidojot atsevišķus materiālu krājumus.
3. Asociētās puses var prasīt, lai uzskaites nošķiršanas metodi piemērotu, saņemot iepriekšēju atļauju no muitas dienestiem. Muitas dienesti atļauju var piešķirt ar nosacījumiem, ko tie uzskata par atbilstošiem, un pārrauga atļaujas izmantošanu. Muitas dienesti var atsaukt atļauju, ja saņēmējs jebkādā veidā nepareizi izmanto minēto atļauju vai nepilda kādu no citiem nosacījumiem, kas iekļauti šajā papildinājumā.

Izmantojot uzskaites nošķiršanas metodi, jānodrošina, ka nekad nevar uzskatīt, ka vairāk izstrādājumiem "ir izcelsme eksportētājā Asociētajā pusē" nekā tad, ja būtu izmantota krājumu fiziskas nošķiršanas metode.

Uzskaites nošķiršanas metodi piemēro un tās piemērošanu reģistrē, pamatojoties uz eksportētājā Asociētajā pusē piemērojamajiem vispārīgajiem uzskaites principiem.

4. Uzskaites nošķiršanas metodes izmantotājs sagatavo izcelsmes apliecinājumus vai piesakās uz tiem attiecībā uz tādu izstrādājumu daudzumu, ko var uzskatīt par eksportētājas Asociētās puses izcelsmes izstrādājumiem. Pēc muitas dienestu pieprasījuma uzskaites nošķiršanas metodes izmantotājam ir jāiesniedz paziņojums par to, kā ir pārvaldīti daudzumi.

III DAĻA

TERITORIĀLĀS PRASĪBAS

12. PANTS

Teritorialitātes princips

1. Nosacījumus, kas noteikti šā papildinājuma II daļā, attiecīgajā Asociētajā pusē izpilda bez pārtraukuma.
2. Ja noteiktas izcelsmes izstrādājumus, kas eksportēti no Asociētās puses uz trešo valsti, nosūta atpakaļ, tad tos uzskata par nenoteiktas izcelsmes izstrādājumiem, ja vien muitas dienestiem nevar pierādīt, ka:
 - a) atpakaļnosūtītie izstrādājumi ir tie paši, kas bija eksportēti; un
 - b) ar tiem nav veiktas nekādas darbības, izņemot tās, kas vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī, kamēr tie atrodas attiecīgajā valstī vai kamēr tos eksportē.
3. Noteiktas izcelsmes statusa iegūšanu saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti šā papildinājuma II daļā, neietekmē no šīs Asociētās puses eksportētu materiālu apstrāde vai pārstrāde ārpus minētās eksportētājas Asociētās puses un sekojoša to atpakaļieošana ar noteikumu, ka:
 - a) minētie materiāli ir pilnībā iegūti eksportētājā Asociētajā pusē vai apstrāde vai pārstrāde pirms eksporta pārsniegusi šā papildinājuma 6. pantā uzskaitītās darbības; un

b) var pierādīt muitas dienestiem, ka:

- i) atpakaļievestie izstrādājumi ir iegūti eksportēto materiālu apstrādē vai pārstrādē un
- ii) kopējā pievienotā vērtība, kas iegūta ārpus eksportētājas Asociētās puses, piemērojot šo pantu, nepārsniedz 10 % no tā galaizstrādājuma ražotāja cenas, kuram vēlas noteikt noteiktas izcelsmes statusu.

4. Šā panta 3. punktā noteiktas izcelsmes statusa iegūšanas nosacījumus, kas noteikti šā papildinājuma II daļā, nepiemēro apstrādei vai pārstrādei, kas veikta ārpus eksportētājas Asociētās puses. Tomēr, ja galaizstrādājuma noteiktas izcelsmes statusa noteikšanā izmanto visu tā ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālo vērtību, kā noteikts šā papildinājuma II pielikumā, tad to eksportētājas Asociētās puses teritorijā galaizstrādājuma ražošanā izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu kopējā vērtība, ko pieskaita pie kopējās pievienotās vērtības, kura, piemērojot šo pantu, radusies ārpus minētās Asociētās puses, nepārsniedz noteikto procentuālo vērtību.

5. Piemērojot 3. un 4. punktu, “kopējā pievienotā vērtība, kas iegūta ārpus” nozīmē visas izmaksas, kas rodas ārpus eksportētājas Asociētās puses, ieskaitot ražošanā izmantoto materiālu vērtību.

6. Šā panta 3. un 4. punktu nepiemēro izstrādājumiem, kas neatbilst šā papildinājuma II pielikuma sarakstā noteiktajiem nosacījumiem vai ko var uzskatīt par pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem tikai tad, ja piemēro 5. pantā noteikto vispārējo pielaidi.

7. Jebkuru šajā pantā paredzēto apstrādi vai pārstrādi, kas veikta ārpus eksportētājas Asociētās puses, veic saskaņā ar izvešanas pārstrādei procedūru vai līdzīgu procedūru.

13. PANTS

Nepārveidošana

1. Preferenciālo režīmu, kas paredzēts šajā nolīgumā, piemēro tikai tiem izstrādājumiem, kuri atbilst šā papildinājuma prasībām un ir deklarēti importam Asociētajā pusē, ar noteikumu, ka minētie izstrādājumi ir tādi paši kā tie izstrādājumi, kas eksportēti no eksportētājas Asociētās puses. Tie nav pārveidoti, nekādā veidā mainīti un ar tiem nav veiktas citādas darbības kā vien tās, kuras vajadzīgas, lai saglabātu tos labā stāvoklī vai lai pievienotu vai piestiprinātu marķējumu, etiķetes, plombas vai dokumentāciju, kas nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību konkrētām importētājas Asociētās puses iekšējām prasībām, un ko veic tranzīta vai sadalīšanas trešās(-o) valsts(-u) muitas uzraudzībā, pirms tos deklarē iekšzemes patēriņam.
2. Izstrādājumus vai sūtījumus var uzglabāt tikai tad, ja minētie izstrādājumi vai sūtījumi paliek tranzīta trešās(-o) valsts(-u) muitas dienestu uzraudzībā.
3. Neskarot šā papildinājuma IV daļu, sūtījumus var sadalīt tikai tad, ja tie paliek sadalīšanas trešās(-o) valsts(-u) muitas dienestu uzraudzībā.
4. Šaubu gadījumā importētāja Asociētā puse var jebkurā brīdī prasīt, lai importētājs vai tā pārstāvis iesniegtu visus attiecīgos dokumentus, kuri pierādītu atbilstību šim pantam, ko var veikt ar dokumentāriem pierādījumiem un jo īpaši ar:
 - a) līgumiskiem pārvadājumu dokumentiem, piemēram, konosamentiem;

- b) faktiskiem vai konkrētiem pierādījumiem, kuru pamatā ir iepakojumu marķējumi vai numerācija;
- c) apliecinājumu par manipulāciju neveikšanu, ko sniedz tranzīta vai sadalīšanas trešās valsts(-u) muitas dienesti, vai jebkādiem citiem dokumentiem, kas apliecina, ka preces palikušas muitas dienestu uzraudzībā tranzīta vai sadalīšanas trešajā valstī(-īs); vai
- d) jebkuriem pierādījumiem, kas attiecas uz pašām precēm.

14. PANTS

Izstādes

1. Uz noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, kurus nosūta uz izstādi valstī, kas nav starp valstīm, ar kurām saskaņā ar šā papildinājuma 7. pantu ir piemērojama kumulācija, un kurus pēc izstādes pārdod importēšanai Asociētajā pusē, importējot attiecinā šo nolīgumu, ja muitas dienestiem tiek pierādīts, ka:

- a) šos izstrādājumus eksportētājs ir nosūtījis tieši no Asociētās puses uz valsti, kurā notiek izstāde, un tos tur ir izstādījis;
- b) šis eksportētājs izstrādājumus ir pārdevis vai citādi nodevis personai otrā Asociētajā pusē;
- c) izstrādājumi ir nosūtīti izstādes laikā vai tūlīt pēc tās valstī, kurā tie nosūtīti uz izstādi; un

d) izstrādājumi pēc nosūtīšanas uz izstādi nav izmantoti citiem mērķiem kā vien izstādīšanai šajā izstādē.

2. Izcelsmes apliecinājumu izdod vai sagatavo saskaņā ar šā papildinājuma V daļu un iesniedz parastajā kārtībā importētājas Asociētās puses muitas dienestiem. Tajā norāda izstādes nosaukumu un adresi. Vajadzības gadījumā var pieprasīt papildu dokumentārus pierādījumus par izstādīšanas nosacījumiem.

3. Šā panta 1. punktu piemēro visām tirdzniecības, rūpniecības, lauksaimniecības vai amatniecības izstādēm, gadatirgiem vai tamlīdzīgai publiskai izstādīšanai, kuru nerīko privātiem mērķiem veikalos vai uzņēmumu telpās nolūkā pārdot ārvalstu izstrādājumus un kuras laikā attiecīgie izstrādājumi paliek muitas kontrolē.

IV DAĻA

IZCELSMES APLIECINĀJUMS

15. PANTS

Vispārīgās prasības

1. Asociētās puses izcelsmes izstrādājumus importējot pārējās Asociētajās pusēs, piemēro šo nolīgumu, ja ir iesniegts viens no šādiem izcelsmes apliecinājumiem:
 - a) pārvadājumu sertifikāts EUR.1, kura paraugs ir paredzēts šā papildinājuma IV pielikumā,
 - b) gadījumos, kas precizēti šā papildinājuma 16. panta 1. punktā, izcelsmes deklarāciju, kuras teksts ir paredzēts šā papildinājuma III pielikumā, ko eksportētājs sniedz rēķinā, pavadzīmē vai kādā citā tirdzniecības dokumentā, kurā attiecīgie izstrādājumi ir pietiekami sīki aprakstīti, lai tos varētu identificēt.
2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta noteiktas izcelsmes izstrādājumiem šā papildinājuma nozīmē šā papildinājuma 25. pantā precizētajos gadījumos piemēro šā nolīguma bez vajadzības iesniegt šā panta 1. punktā minētos izcelsmes apliecinājumus.

3. Neskarot šā panta 1. punktu, Asociētās puses var vienoties, ka preferenciālās tirdzniecības starp tām vajadzībām 1. punktā minētos izcelsmes apliecinājumus aizstāj ar paziņojumiem par izcelsmi, ko sagatavojuši eksportētāji, kuri reģistrēti elektroniskā datubāzē saskaņā ar Asociēto pušu tiesību aktiem.

4. Piemērojot 1. punktu, Asociētās puses var vienoties, ka izveidos sistēmu, kas 1. punktā minētos izcelsmes apliecinājumus ļauj izdot vai iesniegt elektroniski.

16. PANTS

Izcelsmes deklarācijas sagatavošanas nosacījumi

1. Izcelsmes deklarāciju, kas minēta 15. panta 1. punkta b) apakšpunktā, var sagatavot:

a) atzīts eksportētājs šā papildinājuma 17. panta nozīmē; vai

b) jebkurš eksportētājs par jebkuru sūtījumu, kas sastāv no viena vai vairākiem iepakojumiem, kuros ietilpst noteiktas izcelsmes izstrādājumi, ja to kopējā vērtība nepārsniedz 6 000 EUR.

2. Izcelsmes deklarāciju var sagatavot, ja var uzskatīt, ka izstrādājumu izcelsme ir Asociētajā pusē un ja tie atbilst pārējām šā papildinājuma prasībām.

3. Eksportētājam, kurš sagatavo izcelsmes deklarāciju, jābūt gatavam pēc eksportētājas Asociētās puses muitas dienestu pieprasījuma jebkurā laikā uzrādīt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību pārējām šā papildinājuma prasībām.

4. Eksportētājs sagatavo izcelsmes deklarāciju, uzrakstot, uzspiežot vai uzdrukājot uz rēķina, pavadzīmes vai jebkura cita tirdzniecības dokumenta izcelsmes deklarāciju, kuras teksts ir paredzēts šā papildinājuma III pielikumā, kādā no minētajā pielikumā paredzētajiem valodu formulējumiem un saskaņā ar eksportētājas Asociētās puses tiesību aktu noteikumiem. Ja izcelsmes deklarāciju aizpilda rokrakstā, izmanto tinti un raksta drukātiem burtiem.

5. Izcelsmes deklarācijā eksportētājs parakstās pašrocīgi. Tomēr no atzīta eksportētāja šā papildinājuma 17. panta nozīmē neprasa, lai viņš parakstītu izcelsmes deklarācijas, ja minētais atzītais eksportētājs iesniedz eksportētājas Asociētās puses muitas dienestiem rakstisku apņemšanos uzņemties pilnīgu atbildību par ikvienu izcelsmes deklarāciju, kurā minētais atzītais eksportētājs identificēts kā dokumenta pašrocīgs parakstītājs.

6. Eksportētājs izcelsmes deklarāciju var sagatavot tad, kad izstrādājumus, uz kuriem tā attiecas, eksportē, vai pēc to eksporta (“retrospektīva izcelsmes deklarācija”), ar nosacījumu, ka importētājai Asociētajai pusei šo deklarāciju uzrāda divu gadu laikā pēc to izstrādājumu importa, uz kuriem tā attiecas.

Ja saskaņā ar šā papildinājuma 13. panta 3. punktu notiek sūtījuma sadalīšana un ja ir ievērots tas pats divu gadu termiņš, tad retrospektīvu izcelsmes deklarāciju sagatavo eksportētājas Asociētās puses atzītais eksportētājs.

17. PANTS

Atzītais eksportētājs

1. Eksportētājas Asociētās puses muitas dienesti, ievērojot valsts prasības, ikvienam eksportētājam, kas veic uzņēmējdarbību minētajā Asociētajā pusē ("atzītais eksportētājs"), var atļaut sagatavot izcelsmes deklarācijas neatkarīgi no attiecīgo izstrādājumu vērtības.
2. Eksportētājam, kurš lūdz atļauju, kā minēts 1. punktā, jāsniedz muitas dienestiem visas garantijas, kas vajadzīgas, lai varētu pārbaudīt izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī to atbilstību pārējām šā papildinājuma prasībām.
3. Muitas dienesti atzītajam eksportētājam piešķir muitas atļaujas numuru, ko norāda izcelsmes deklarācijā.
4. Muitas dienesti pārbauda, vai atļauja tiek izmantota pareizi, kā minēts 1. punktā. Muitas dienesti var atsaukt atļauju, ja atzītais eksportētājs to izmanto nepareizi, un to dara, ja atzītais eksportētājs vairs nesniedz garantijas, kā minēts 2. punktā.

18. PANTS

Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izdošanas procedūra

1. Eksportētājas Asociētās puses muitas dienesti izdod preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1 pēc eksportētāja rakstiska pieteikuma vai, ja eksportētājs uzņemas atbildību, pēc eksportētāja pilnvarota pārstāvja rakstiska pieteikuma.

2. Šā panta 1. punkta nolūkos eksportētājs vai eksportētāja pilnvarots pārstāvis aizpilda pārvadājumu sertifikātu EUR 1 un pieteikuma pārvadājumu sertifikātam EUR 1 veidlapu, kā paredzēts papildinājuma IV pielikumā. Pārvadājumu sertifikātu EUR 1 un pieteikuma pārvadājumu sertifikātam EUR 1 veidlapu aizpilda vienā no valodām, kurās ir sagatavots šis nolīgums, un saskaņā ar eksportētājas Asociētās puses tiesību aktiem. Ja pārvadājumu sertifikāta EUR 1 un pieteikuma pārvadājumu sertifikāta EUR 1 veidlapas aizpilda rokrakstā, izmanto tinti un raksta drukātiem burtiem. Izstrādājuma aprakstu ieraksta īpaši šai vajadzībai paredzētajā ailē, neatstājot tukšas rindas. Ja aile nav pilnībā aizpildīta, tad zem pēdējās apraksta rindas ievielk horizontālu līniju, visu tukšo laukumu šķērsām pārsvītrojot.
3. Eksportētājs, kas iesniedz pieteikumu preču pārvadājumu sertifikāta EUR.1 saņemšanai, ir gatavs pēc tās eksportētājas Asociētās puses muitas dienestu pieprasījuma, kurā izdots preču pārvadājumu sertifikāts EUR.1, jebkurā laikā uzrādīt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu, kā arī atbilstību pārējām šā papildinājuma prasībām.
4. Ja attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par tādiem, kuru izcelsme ir Asociētajā pusē un ja tie atbilst pārējām šā papildinājuma prasībām, eksportētājas Asociētās puses muitas dienesti izdod preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1.
5. Muitas dienesti, kas izdod pārvadājumu sertifikātus EUR.1, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai pārbaudītu izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu un atbilstību pārējām šā papildinājuma prasībām. Minētajā nolūkā muitas dienestiem, kas izdod pārvadājumu sertifikātu EUR 1, ir tiesības prasīt jebkārus pierādījumus un veikt jebkuras piegādātāja grāmatvedības dokumentu pārbaudes vai citas pārbaudes, ko tie uzskata par vajadzīgām. Tie arī nodrošina, ka Pārvadājumu sertifikāts EUR 1 un pieteikuma pārvadājumu sertifikātam EUR 1 veidlapa pienācīgi aizpildītas. Tie jo īpaši pārbauda, vai izstrādājumu aprakstam paredzētā aile ir aizpildīta tā, lai nebūtu iespējami nekādi krāpnieciski papildinājumi.

6. Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izdošanas datumu norāda pārvadājumu sertifikāta EUR.1 11. ailē.
7. Muitas dienesti izdod pārvadājumu sertifikātu EUR.1 un dara to pieejamu eksportētājam, tiklīdz ir veikts vai nodrošināts eksports.

19. PANTS

Retrospektīvi izdoti pārvadājumu sertifikāti EUR.1

1. Neskarot šā papildinājuma 18. panta 7. punktu, pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izņēmuma kārtā var izdot pēc to izstrādājumu eksporta, uz kuriem šis sertifikāts attiecas, ja:
 - a) pārvadājumu sertifikāts EUR.1 eksportēšanas laikā tas nav izdots kļūdas, netīšas nolaidības vai īpašu apstākļu dēļ,
 - b) ja muitas dienestiem ir pierādīts, ka pārvadājumu sertifikāts EUR.1 ir bijis izdots, bet, attiecīgos izstrādājumus importējot, nav pieņemts tehnisku iemeslu dēļ,
 - c) attiecīgo izstrādājumu galamērķis eksportēšanas laikā nav bijis zināms un tas ir noteikts transportēšanas vai uzglabāšanas laikā un pēc iespējamās sūtījuma sadalīšanas, kas veikta saskaņā ar šā papildinājuma 13. panta 3. punktu.
2. Šā panta 1. punkta nolūkos eksportētājs pārvadājumu sertifikāta EUR.1 pieteikumā norāda to izstrādājumu eksportēšanas vietu un datumu, uz kuriem attiecas pārvadājumu sertifikāts EUR.1, kā arī pieprasījuma iemeslus.

3. Muitas dienesti pārvadājumu sertifikātu EUR.1 var izdot retrospektīvi divu gadu laikā no eksportēšanas dienas un tikai pēc tam, kad ir pārbaudījuši, vai eksportētāja pieteikumā pārvadājumu sertifikātam EUR 1 sniegtā informācija atbilst attiecīgajai dokumentācijai.
4. Preču pārvadājumu sertifikātā EUR.1, kas izdots retrospektīvi, ieraksta šādu frāzi angļu valodā: “ISSUED RETROSPECTIVELY”.
5. Pārvadājumu sertifikātā EUR.1 frāzi angļu valodā “ISSUED RETROSPECTIVELY” ieraksta 7. ailē.

20. PANTS

Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 dublikāta izdošana

1. Ja pārvadājumu sertifikāts EUR.1 ir nozagts, pazaudēts vai iznīcināts, tad eksportētājs var vērsties muitas dienestos, kas pārvadājumu sertifikātu EUR.1 izdevuši, lai iegūtu dublikātu, kuru sagatavo šo dienestu rīcībā esošo eksporta dokumentu pamata.
2. Dublikātā pārvadājumu sertifikātā EUR.1, kurš izdots, ievērojot 1. punktu, ieraksta šādu vārdu angļu valodā: “DUPLICATE”.
3. Vārdu angļu valodā: “DUPLICATE” ieraksta pārvadājumu sertifikāta EUR.1 dublikāta 7. ailē.
4. Pārvadājumu sertifikāta EUR.1 dublikāts, kurā norāda oriģinālā pārvadājumu sertifikāta EUR.1 izdošanas datumu, ir derīgs no dienas, kad izdots oriģināls.

21. PANTS

Izcelsmes apliecinājuma derīgums

1. Izcelsmes apliecinājums ir derīgs desmit mēnešus no dienas, kad tas izdots vai sagatavots eksportētājā Asociētajā pusē, un minētajā termiņā to iesniedz importētājas Asociētās puses muitas dienestiem.
2. Izcelsmes apliecinājumus, ko importētājas Asociētās puses muitas dienestiem iesniedz pēc 1. punktā norādītā derīguma termiņa, var pieņemt, lai piemērotu preferenciāla tarifa režīmu, ja minētie izcelsmes apliecinājumi līdz noteiktajam termiņam iesniegt nav iesniegti ārkārtas apstākļu dēļ.
3. Citos novēlotas uzrādīšanas gadījumos importētājas Asociētās puses muitas dienesti var akceptēt izcelsmes apliecinājumus, ja izstrādājumi muitas dienestiem uzrādīti pirms minētā termiņa beigām.

22. PANTS

Brīvās zonas

1. Asociētās puses veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka, transportēti caur brīvo zonu to teritorijā, izstrādājumi, ko tirgo, piemērojot izcelsmes apliecinājumu, netiek aizstāti ar citām precēm un tiem neveic citu apstrādi kā vien to, kas vajadzīga, lai tos saglabātu ne bojātus.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, ja kādas Asociētās puses izcelsmes izstrādājumus importē brīvajā zonā uz izcelsmes apliecinājuma pamata un tur apstrādā vai pārstrādā, var izdot vai sagatavot jaunu izcelsmes apliecinājumu, ja veiktā apstrāde vai pārstrāde atbilst šim papildinājumam.

23. PANTS

Importēšanas prasības

Izcelsmes apliecinājumus iesniedz importētājas Asociētās puses muitas dienestiem saskaņā ar minētajā Asociētajā pusē piemērojamajām procedūrām.

24. PANTS

Importēšana pa daļām

Ja pēc importētāja lūguma un saskaņā ar importētājas Asociētās puses muitas dienestu paredzētajiem nosacījumiem XVI un XVII sadaļas vai pozīciju 7308 un 9406 izjauktus vai nesaliktnus izstrādājumus Harmonizētās sistēmas interpretācijas vispārīgo noteikumu 2.a) noteikuma nozīmē importē pa daļām, tad vienotu šo izstrādājumu izcelsmes apliecinājumu iesniedz muitas dienestiem, importējot pirmo daļu.

25. PANTS

Atbrīvojumi no izcelsmes apliecinājuma

1. Izstrādājumus, kurus sīkpakās viena privātpersona pārsūta otrai vai kuri ietilpst ceļotāja personīgajā bagāžā, uzskata par noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, un tad, ja ir deklarēts, ka tie atbilst šā papildinājuma prasībām un ja nav šaubu par šādas deklarācijas ticamību, nepieprasa izcelsmes apliecinājumu šo izstrādājumu importam, kas nav komerciāla rakstura imports.
2. Importu neuzskata par komerciāla rakstura importu, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - a) imports ir neregulārs;
 - b) importē tikai izstrādājumus, kas ir paredzēti saņēmēju vai ceļotāju vai viņu ģimeņu personīgai lietošanai;
 - c) izstrādājumu īpašības un daudzums liecina, ka tie nav paredzēti komerciālam nolūkam.
3. Šo izstrādājumu kopējā vērtība nedrīkst pārsniegt 500 EUR attiecībā uz sīkpakām vai 1 200 EUR attiecībā uz izstrādājumiem, kas ir ceļotāja personīgajā bagāžā.

26. PANTS

Neatbilstība un formālas kļūdas

1. Ja atklāj nelielas neatbilstības starp informāciju izcelsmes apliecinājumā un dokumentos, kas iesniegti muitas iestādei, lai nokārtotu izstrādājumu importa formalitātes, tad izcelsmes apliecinājums *ipso facto* nezaudē spēku, ja konstatē, ka šis dokuments atbilst konkrētajiem izstrādājumiem, par kuriem tas tika iesniegts.
2. Šā panta 1. punktā minētos dokumentus nenoraida acīmredzamu formālu kļūdu, piemēram, drukas kļūdu, dēļ, ja attiecīgās kļūdas nerada šaubas par minētajos dokumentos sniegtās informācijas pareizību.

27. PANTS

Piegādātāja deklarācijas

1. Ja kādā Asociētajā pusē saskaņā ar šā papildinājuma 7. pantu izdod pārvadājumu sertifikātu EUR.1 vai sagatavo izcelsmes deklarāciju noteiktas izcelsmes izstrādājumiem, kuru ražošanā ir izmantotas tādas preces no otras Asociētās puses, kuras ir tur apstrādātas vai pārstrādātas, negūstot preferenciālu noteiktas izcelsmes statusu, ņem vērā piegādātāja deklarāciju, kas sniegta par minētajām precēm saskaņā ar šo pantu.

2. Šā panta 1. punktā minētā piegādātāja deklarācija ir pierādījums, ka attiecīgās preces ir apstrādātas vai pārstrādātas Asociētajā pusē, un nolūkā noteikt, vai izstrādājumus, kuru ražošanā šīs preces ir izmantotas, var uzskatīt par eksportētājas Asociētās puses izcelsmes izstrādājumiem un vai tie atbilst pārējām šā papildinājuma prasībām.

3. Izņemot šā panta 4. punktā minētajos gadījumos, katram atsevišķam sūtījumam sagatavo atsevišķu piegādātāja deklarāciju tādā veidā, kāds paredzēts šā papildinājuma VI pielikumā, uz papīra lapas, ko pievieno rēķinam, pavadzīmei vai citam tirdzniecības dokumentam, pietiekami sīki aprakstot attiecīgās preces, lai tās varētu identificēt.

4. Ja piegādātājs regulāri piegādā noteiktam klientam preces, par kurām paredzams, ka Asociētajā pusē veiktā apstrāde un pārstrāde kādu laikposmu saglabāsies nemainīga, ilgtermiņa piegādātājs var iesniegt vienotu piegādātāja deklarāciju, kas aptver secīgus šo preču sūtījumus (“ilgtermiņa piegādātāja deklarācija”).

Ilgtermiņa piegādātāja deklarācija ir derīga ne ilgāk kā divus gadus, sākot no ilgtermiņa piegādātāja deklarācijas sagatavošanas dienas. Tās Asociētās puses muitas dienesti, kurā ilgtermiņa piegādātāja deklarācija sagatavota, paredz nosacījumus, saskaņā ar kuriem var izmantot ilgākus laikposmus.

Ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju sagatavo veidā, kāds paredzēts šā papildinājuma VII pielikumā, un attiecīgās preces apraksta pietiekami detalizēti, lai tās varētu identificēt. To nodod attiecīgajam klientam, pirms klientam piegādā pirmo preču sūtījumu, uz kuru attiecas ilgtermiņa piegādātāja deklarācija, vai kopā ar pirmo sūtījumu. Piegādātājs nekavējoties informē klientu, ja ilgtermiņa piegādātāja deklarācija vairs nav piemērojama piegādātajām precēm.

5. Piegādātāja deklarāciju un ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, kas minēta 3. un 4. punktā, sagatavo, izmantojot rakstāmmašīnu vai datoru, vienā valodām, kurās ir sastādīts šis nolīgums, saskaņā ar tās Asociētās puses tiesību aktiem, kurā deklarācija ir sagatavota, un tajā ir piegādātāja pašrocīga paraksta oriģināls. Minētās deklarācijas var būt arī rakstītas ar roku; tādā gadījumā piegādātāja deklarācijas vai ilgtermiņa piegādātāja deklarācijas sastādīšanā izmanto tinti un to raksta drukātiem burtiem.

6. Piegādātājs, kurš sagatavo piegādātāja deklarāciju, kas minēta 3. punktā, vai ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, kas minēta 4. punktā, ir gatavs pēc tās Asociētās puses muitas dienestu pieprasījuma, kurā deklarācija ir sagatavota, jebkurā laikā iesniegt visus nepieciešamos dokumentus, kas apliecina, ka minētajā deklarācijā sniegtā informācija ir pareiza.

28. PANTS

Summas, kas izteiktas euro

1. Šā papildinājuma 16. panta 1. punkta b) apakšpunkta un 25. panta 3. punkta nolūkos gadījumos, kad rēķini par izstrādājumiem nav izteikti euro, ik gadu katra ES dalībvalsts nosaka summas to ES dalībvalstu valūtās, kuras nav ieviesušas euro, kas ir līdzvērtīgas euro izteiktajām summām.

2. Ciktāl tas attiecas uz valūtu, kurā rēķins ir izrakstīts, atbilstoši summai, ko noteikusi attiecīgā ES dalībvalsts, uz sūtījumu attiecina šā papildinājuma 16. panta 1. punkta b) apakšpunktu vai 25. panta 3. punktu.

3. Summas, kas izmantojamas attiecīgajā valsts valūtā, ir līdzvērtīgas summām, kuras izteiktas euro pēc kursa oktobra pirmajā darbdiēnā. Summas līdz 15. oktobrim paziņo Eiropas Komisijai un piemēro no nākamā gada 1. janvāra. Eiropas Komisija paziņo attiecīgās summas visām attiecīgajām valstīm.

4. Attiecīgā ES dalībvalsts var noapaļot uz augšu vai uz leju summu, kas iegūta, kad euro izteiktā summa konvertēta attiecīgās valsts valūtā. Uz augšu vai leju noapaļotā summa nedrīkst atšķirties par vairāk kā 5 % no summas, kas iegūta konvertēšanas rezultātā. ES dalībvalsts var saglabāt nemainīgu to savas valūtas summu, kura ir līdzvērtīga euro izteiktajai summai, ja 3. punktā paredzētās ikgadējās korekcijas laikā šīs summas pārvēršana pirms noapaļošanas uz augšu vai leju summu valsts valūtā palielina par mazāk kā 15 %. Valsts valūtas ekvivalents var palikt nemainīgs, ja konvertēšanas rezultātā būtu radies samazinājums šā ekvivalenta vērtībā.

5. Apvienotā komiteja pēc jebkuras Asociētās puses lūguma pārskata euro izteiktās summas. Šajā pārskatīšanā Apvienotā komiteja izvērtē vēlamību saglabāt attiecīgo ierobežojumu ietekmi reālā izteiksmē. Šim nolūkam tai ir dotas tiesības lemt par euro valūtā izteikto summu grozīšanu.

V DAĻA

SADARBĪBAS PRINCIPI UN DOKUMENTĀRI PIERĀDĪJUMI

29. PANTS

Dokumentāri pierādījumi, izcelsmes apliecinājumu un apliecinošo dokumentu saglabāšana

1. Eksportētājs, kas sagatavojis izcelsmes deklarāciju vai iesniedzis pieteikumu pārvadājumu sertifikāta EUR.1 saņemšanai, vismaz trīs gadus no izcelsmes deklarācijas izdošanas vai sagatavošanas dienas glabā minēto izcelsmes apliecinājumu cieto kopiju vai elektronisko versiju, kā arī visus dokumentus, kas apliecina izstrādājuma noteiktas izcelsmes statusu.

2. Piegādātājs, kurš sagatavo piegādātāja deklarāciju, glabā piegādātāja deklarācijas un visu to rēķinu, pavadzīmju vai cita tirdzniecības dokumentu kopijas, kuriem pievieno minēto piegādātāja deklarāciju, kā arī šā papildinājuma 27. panta 6. punktā minētos dokumentus vismaz trīs gadus.

Piegādātājs, kurš sagatavo ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, glabā ilgtermiņa piegādātāja deklarācijas un visu attiecīgo rēķinu, pavadzīmju vai citu attiecīgam klientam nosūtītu tirdzniecības dokumentu kopijas, kuri attiecas uz šajā deklarācijā ietvertajām precēm, kā arī šā papildinājuma 27. panta 6. punktā minētos dokumentus glabā vismaz trīs gadus no ilgtermiņa piegādātāja deklarācijas derīguma beigu termiņa.

3. Šā panta 1. punkta nolūkos “dokumenti, kas apliecina noteiktas izcelsmes statusu,” *inter alia*, ir šādi:

- a) tieši pierādījumi par darbībām, ko veicis eksportētājs vai piegādātājs, lai iegūtu attiecīgo izstrādājumu, ietverti, piemēram, pārskatos vai iekšējā grāmatvedības uzskaitē;
- b) dokumenti, kas apliecina izmantoto materiālu noteiktas izcelsmes statusu un kas izdoti vai sagatavoti attiecīgajā Asociētajā pusē saskaņā ar iekšējiem tiesību aktiem;
- c) dokumenti, kas apliecina materiālu apstrādi vai pārstrādi attiecīgajā Asociētajā pusē un kas ir sagatavoti vai izdoti attiecīgajā Asociētajā pusē saskaņā ar tās iekšējiem tiesību aktiem;
- d) izcelsmes deklarācijas vai preču pārvadājumu sertifikāti EUR.1, kas apliecina izmantoto materiālu noteiktas izcelsmes statusu un kas sagatavoti vai izdoti Asociētajās pusēs saskaņā ar šo papildinājumu;
- e) tādi attiecīgi pierādījumi par apstrādi un pārstrādi, kas veikta ārpus Asociētajām pusēm, piemērojot šā papildinājuma 12. un 13. pantu, kuri apliecina minētajos pantos ietverto prasību izpildi.

4. Eksportētājas Asociētās puses muitas dienesti, kas izdod preču pārvadājumu sertifikātus EUR.1, šā papildinājuma 18. panta 2. punktā minēto pārvadājumu sertifikāta EUR.1 pieteikuma veidlapu glabā vismaz trīs gadus.

5. Importētājas Asociētās puses muitas dienesti tiem iesniegtās izcelsmes deklarācijas un preču pārvadājumu sertifikātus EUR.1 glabā vismaz trīs gadus.

6. Asociētajā pusē sagatavotas piegādātāja deklarācijas, kas apliecina, ka izmantotie materiāli ir apstrādāti vai pārstrādāti šajā Asociētajā pusē, uzskata par izcelsmes deklarāciju, pārvadājumu sertifikātu EUR.1 vai attiecīgi šā papildinājuma 16. panta 3. punktā, 18. panta 4. punktā un 27. panta 3. un 4. punktā minēto piegādātāja deklarāciju vai ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, ko izmanto, lai apliecinātu, ka izstrādājumus, uz kuriem attiecas preču izcelsmes deklarācija vai pārvadājumu sertifikāts EUR.1, var uzskatīt par minētās Asociētās puses izcelsmes izstrādājumiem un ka tie atbilst pārējām šajā papildinājumā noteiktajām prasībām.

30. PANTS

Strīdu izšķiršana

Neskarot pamatnolīguma 90. pantu, ja strīdus, kas radušies saistībā ar šā papildinājuma 32. un 33. pantā minētajām pārbaudes procedūrām vai šā papildinājuma interpretāciju, nevar izšķirt starp muitas dienestiem, kuri pieprasa pārbaudi, un par šīs pārbaudes veikšanu atbildīgajiem muitas dienestiem, tos nodod Apvienotajai komitejai. Strīdu izšķiršana starp importētāju un importētājas Asociētās puses muitas dienestiem vienmēr notiek saskaņā ar minētās Asociētās puses tiesību aktiem.

VI DAĻA

ADMINISTRATĪVĀ SADARBĪBA

31. PANTS

Paziņošana un sadarbība

1. Asociēto pušu muitas dienesti cits citam sniedz to zīmogu nospiedumu paraugus, kurus tie izmanto savās muitas iestādēs, lai izdotu preču pārvadājumu sertifikātus EUR.1, atzītiem eksportētājiem piešķirto atļaujas numuru paraugus un to muitas dienestu adreses, kuri atbild par minēto pārvadājumu sertifikātu EUR.1 un izcelsmes deklarāciju pārbaudi.
2. Lai nodrošinātu šā papildinājuma pareizu piemērošanu, Asociēto pušu muitas dienesti palīdz viens otram pārbaudīt preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1, izcelsmes deklarāciju un piegādātāja deklarāciju autentiskumu, kā arī minētajos dokumentos sniegtās informācijas pareizību.

32. PANTS

Izcelsmes apliecinājumu pārbaude

1. Izcelsmes apliecinājumu turpmākas pārbaudes veic izlases veidā vai arī gadījumos, kad importētājas Asociētās puses muitas dienestiem ir pamatotas šaubas par šādu dokumentu autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai pārējo šā papildinājuma prasību izpildi.

2. Ja importētājas Asociētās puses muitas dienesti pieprasa turpmākas pārbaudes, tad tie atdod atpakaļ eksportētājas Asociētās puses muitas dienestiem preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1 un rēķinu, ja tāds iesniegts, kā arī izcelsmes deklarāciju vai šo dokumentu kopijas, vajadzības gadījumā norādot pārbaudes pieprasījuma iemeslus. Lai pamatotu turpmākas pārbaudes prasības nepieciešamību, tie nosūta visus iegūtos dokumentus un informāciju, kas liecina, ka piegādātāja deklarācijā vai ilgtermiņa piegādātāja deklarācijā sniegtā informācija ir nepareiza.
3. Pārbaudi veic eksportētājas Asociētās puses muitas dienesti. Tālab tiem ir tiesības pieprasīt jebkādu pierādījumus un veikt piegādātāja grāmatvedības dokumentu pārbaudes vai citas pārbaudes, ko tie uzskata par vajadzīgām.
4. Ja importētājas Asociētās puses muitas dienesti nolemj apturēt preferenciāla režīma piešķiršanu attiecīgajiem izstrādājumiem, tad, gaidot pārbaudes rezultātus, tie importētājam piedāvā izstrādājumus izlaist un veic visus piesardzības pasākumus, ko atzīst par vajadzīgiem.
5. Muitas dienesti, kas pieprasa pārbaudi, iespējami drīz tiek informēti par tās rezultātiem. Minētie rezultāti skaidri norāda, vai dokumenti ir autentiski un vai attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par izstrādājumiem ar izcelsmi vienā no Asociētajām pusēm un pārējām šā papildinājuma prasībām atbilstošiem.
6. Ja pamatotu šaubu gadījumā desmit mēnešu laikā no pārbaudes pieprasījuma iesniegšanas dienas nav saņemta atbilde vai ja atbildē nav pietiekamas informācijas, lai noteiktu attiecīgā dokumenta autentiskumu vai izstrādājumu patieso izcelsmi, muitas dienesti, kas iesnieguši pieprasījumu, izņemot ārkārtas gadījumus, liedz tiesības uz preferenciāla tarifa režīmu.

33. PANTS

Piegādātāja deklarāciju pārbaude

1. Turpmākas piegādātāja deklarāciju vai ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju pārbaudes var veikt izlases veidā vai vienmēr, kad Asociētās puses muitas dienestiem, kurā šīs deklarācijas ņemtas vērā, lai izdotu preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1 vai lai sagatavotu izcelsmes deklarāciju, ir radušās pamatotas šaubas par dokumenta autentiskumu vai dokumentā sniegtās informācijas pareizību.

2. Šā panta 1. punkta nolūkos Asociētās puses muitas dienesti atdod piegādātāja deklarāciju vai ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju un rēķinus, pavadzīmes vai citus tirdzniecības dokumentus, kas attiecas uz deklarācijā ietvertajām precēm, tās Asociētās puses muitas dienestiem, kur deklarācija sagatavota, vajadzības gadījumā norādot būtiskos vai formālos pārbaudes pieprasījuma iemeslus.

Muitas dienesti, kas pieprasa pārbaudi, turpmākas pārbaudes pieprasījuma pamatošanai nosūta visus iegūtos dokumentus un informāciju, kas liecina, ka piegādātāja deklarācijā vai ilgtermiņa piegādātāja deklarācijā sniegtā informācija ir nepareiza.

3. Pārbaudi veic tās Asociētās puses muitas dienesti, kur sagatavota piegādātāja deklarācija vai ilgtermiņa piegādātāja deklarācija. Minētajā nolūkā tiem ir tiesības pieprasīt jebkādu pierādījumus un veikt piegādātāja grāmatvedības dokumentu pārbaudes vai jebkuras citas pārbaudes, ko tie uzskata par vajadzīgām.

4. Muitas dienesti, kas pieprasa pārbaudi, iespējami drīz tiek informēti par tās rezultātiem. Minētie rezultāti skaidri parāda, vai informācija, kas sniegta piegādātāja deklarācijā vai ilgtermiņa piegādātāja deklarācijā, ir pareiza, un dod muitas dienestiem iespēju noteikt, vai un cik lielā mērā šo deklarāciju var ņemt vērā, izdodot preču pārvadājumu sertifikātu EUR.1 vai sagatavojot izcelsmes deklarāciju.

34. PANTS

Sankcijas

Katra Asociētā puse paredz kriminālsodus, civiltiesiskus vai administratīvus sodus par to, ka pārkāpti tie attiecīgās valsts tiesību akti, kas saistīti ar šo papildinājumu.

VII DAĻA

PAPILDINĀJUMA PIEMĒROŠANA

35. PANTS

Sanmarīno

Neskarot šā papildinājuma 2. pantu, Sanmarīno izcelsmes izstrādājumu, ņemot vērā ES un Sanmarīno muitas savienību, uzskata par ES izcelsmes izstrādājumu.

36. PANTS

Seūta un Melilja

1. Šajā papildinājumā termins "ES" neietver Seūtu un Melilju.
2. Importējot Seūtā vai Meliljā izstrādājumus, kuru izcelsme ir Andorā, visādā ziņā attiecina to pašu muitas režīmu, ko piemēro izstrādājumiem, kuru izcelsme ir ES muitas teritorijā saskaņā ar Akta par Spānijas Karalistes un Portugāles Republikas pievienošanās nosacījumiem un Līgumu pielāgojumiem¹ 2. protokolu. Andora, importējot Seūtas un Meliljas izcelsmes izstrādājumus, uz kuriem attiecas šis nolīgums, tiem piešķir tādu pašu muitas režīmu kā tiem izstrādājumiem, kurus importē no ES un kuriem ir ES izcelsme.

¹ EK OV L 302, 15.11.1985., 23. lpp.

3. Piemērojot šā panta 2. punktu, šo papildinājumu attiecībā uz Seūtas un Meliljas izcelsmes izstrādājumiem piemēro *mutatis mutandis* un ievērojot šā papildinājuma V pielikumā izklāstītos īpašos nosacījumus.

IEVADPIEZĪMES SARAKSTAM ŠĀ PAPILDINĀJUMA II PIELIKUMĀ

1. piezīme. Vispārīgs ievads

Sarakstā ir noteikti nosacījumi, kas jāizpilda attiecībā uz visiem izstrādājumiem, lai tos uzskatītu par pietiekami apstrādātiem vai pārstrādātiem šā papildinājuma 4. panta nozīmē. Pavisam ir četru veidu noteikumi, kas atšķiras atkarībā no izstrādājuma:

- a) apstrādē vai pārstrādē nav pārsniegts maksimālais nenoteiktas izcelsmes materiālu daudzums;
- b) apstrādē vai pārstrādē saražoto izstrādājumu četrciparu pozīcija vai sešciparu apakšpozīcija kļūst atšķirīga no attiecīgās izmantoto materiālu četrciparu pozīcijas vai sešciparu apakšpozīcijas Harmonizētajā sistēmā;
- c) veikta specifiska apstrādes vai pārstrādes darbība;
- d) apstrādi vai pārstrādi veic konkrētiem pilnībā iegūtiem materiāliem.

2. piezīme. Saraksta struktūra

- 2.1. Saraksta pirmajās divās slejās ir aprakstīts iegūtais izstrādājums. 1. slejā ir pozīcijas vai nodaļas numurs, 2. slejā — izmantotais attiecīgās pozīcijas vai nodaļas preču apraksts. Katram ierakstam pirmajās divās slejās noteikums ir precizēts 3. slejā. Dažos gadījumos pirms ieraksta 1. slejā ir “ex” — tas nozīmē, ka 3. slejā iekļauto noteikumu piemēro tikai minētās pozīcijas daļai, kas aprakstīta 2. slejā.
- 2.2. Ja 1. slejā vienkopus norādīti vairāki pozīciju numuri vai ir norādīts nodaļas numurs un tāpēc izstrādājumu apraksts 2. slejā ir vispārināts, tad noteikums blakus 3. slejā attiecas uz visiem izstrādājumiem, kas klasificēti Harmonizētās sistēmas nodaļas pozīcijās vai kādā no 1. slejā vienkopus norādītajām pozīcijām.
- 2.3. Ja sarakstā uz dažādiem pozīcijas izstrādājumiem attiecas dažādi noteikumi, tad katrā ievilkumā ir tās pozīcijas daļas apraksts, uz kuru attiecas noteikums, kas ir blakus 3. slejā.
- 2.4. Ja 3. slejā izklāstīti divi alternatīvi noteikumi, kas nošķirti ar vārdu “vai”, tad eksportētājs var izvēlēties, kuru noteikumu izmantot.

3. piezīme. Noteikumu piemērošanas piemēri

- 3.1. Attiecībā uz izstrādājumiem, kas ieguvuši noteiktas izcelsmes statusu un ko izmanto citu izstrādājumu ražošanā, šā papildinājuma 4. pantu piemēro neatkarīgi no tā, vai noteiktas izcelsmes statuss iegūts rūpnīcā, kurā šos izstrādājumus izmanto, vai citā rūpnīcā Asociētajā pusē.
- 3.2. Ievērojot šā papildinājuma 6. pantu, veiktajai apstrādei un pārstrādei jāpārsniedz darbības, kas paredzētas minētajā pantā. Ja tas tā nav, tad preces neatbilst tam, lai tām piešķirtu preferenciāla tarifa režīmu, pat ja izpildīti tālāk sarakstā noteiktie nosacījumi.

Neskarot šā papildinājuma 6. pantu, saraksta noteikumi paredz vajadzīgās apstrādes vai pārstrādes minimumu, un jebkāda papildu apstrāde vai pārstrāde arī piešķir izstrādājumam noteiktas izcelsmes statusu; un otrādi, ja veiktā apstrāde vai pārstrāde nav pietiekama, tad noteiktas izcelsmes statusu nevar piešķirt.

Tādējādi, ja noteikumā paredzēts, ka konkrētā ražošanas stadijā var izmantot nenoteiktas izcelsmes materiālus, tad nenoteiktas izcelsmes materiālus atļauts izmantot agrākā ražošanas stadijā, bet nenoteiktas izcelsmes materiālus nav atļauts izmantot vēlākā ražošanas stadijā.

Ja noteikumā paredzēts, ka konkrētā ražošanas stadijā nevar izmantot nenoteiktas izcelsmes materiālus, tad nenoteiktas izcelsmes materiālus atļauts izmantot agrākā ražošanas stadijā, bet nenoteiktas izcelsmes materiālus nav atļauts izmantot vēlākā ražošanas stadijā.

3.3. Neskarot 3.2. piezīmi, ja noteikumā lietota frāze “ražošana no jebkurā pozīcijā klasificētiem materiāliem”, tad var izmantot jebkuras pozīcijas materiālus (arī materiālus, kas ir paša izstrādājuma pozīcijā un ir ar tādu pašu aprakstu), jāievēro visi īpašie ierobežojumi, kas varētu būt ietverti minētajā noteikumā.

Frāze “ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, arī citiem pozīcijas ... materiāliem” vai “ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, arī izstrādājuma paša pozīcijas materiāliem” tomēr nozīmē, ka var izmantot materiālus, kas klasificēti jebkurā pozīcijā, izņemot tos, kuriem ir tāds pats apraksts kā 2. slejā dotais izstrādājuma apraksts.

3.4. Ja saraksta noteikumā norādīts, ka izstrādājumu var ražot no vairāk nekā viena materiāla, tas nozīmē, ka var izmantot vienu vai vairākus materiālus. Tas nenozīmē, ka jāizmanto visi šie materiāli.

3.5. Ja saraksta noteikumā norādīts, ka izstrādājums jāražo no konkrēta materiāla, tad šis nosacījums neliedz izmantot citus materiālus, kas tiem raksturīgo īpašību dēļ nevar atbilst šim noteikumam.

3.6. Ja saraksta noteikumā nenoteiktas izcelsmes materiāliem, ko var izmantot, norādītas divas maksimālās procentuālās vērtības, tad šīs procentuālās vērtības nedrīkst summēt-. Citiem vārdiem sakot, visu izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu maksimālā vērtība nedrīkst pārsniegt lielāko norādīto procentuālo vērtību. Netiek pārsniegtas atsevišķas procentuālās vērtības, kas attiecas uz konkrētiem materiāliem.

4. piezīme. Vispārīgi noteikumi, kas attiecas uz konkrētām lauksaimniecības precēm

4.1. Lauksaimniecības preces, ko klasificē pozīcijā 2401 un kas audzētas vai novāktas Asociētās puses teritorijā, uzskata par precēm, kuru izcelsme ir minētās Asociētās puses teritorijā, pat ja tās audzētas no importētām sēklām, sīpoliem, sakneņiem, spraudēņiem, potcelmiem, atvasēm, pumpuriem vai citām augu dzīvajām daļām.

II PIELIKUMS

TĀDU APSTRĀDES VAI PĀRSTRĀDES DARBĪBU SARAKSTS, KURAS JĀVEIC AR NENOTEIKTAS IZCELSMES MATERIĀLIEM,
LAI RAŽOTAIS IZSTRĀDĀJUMS VARĒTU IEGŪT NOTEIKTAS IZCELSMES STATUSU

Pozīcija (1)	Izstrādājuma apraksts (2)	Nenoteiktas izcelsmes materiālu apstrāde vai pārstrāde-, kas piešķir noteiktas izcelsmes statusu (3)
ex 24. nodaļa	Tabaka un tabakas rūpnieciski aizstājēji; izņemot:	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, ja pozīcijas 2401 materiālu svars nepārsniedz 30 % no kopējā izmantoto 24. nodaļas materiālu svara
2401	Neapstrādāta tabaka; tabakas atkritumi	Ražošana, kurā visi izmantotie pozīcijas 2401 materiāli ir pilnībā iegūti
2402	Cigāri, Manilas cigāri, cigarillas un cigaretes no tabakas vai tabakas aizstājējiem	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša izstrādājuma pozīciju un apakšpozīcijas 2403 19 smēķējamo tabaku, ja vismaz 10 % pēc svara no visiem izmantotajiem pozīcijas 2401 materiāliem ir pilnībā iegūti
ex 2404	Izstrādājumi, ko paredzēts ieelpot, tos karsējot vai izmantojot citas metodes bez degšanas	Ražošana no jebkuras pozīcijas materiāliem, izņemot paša izstrādājuma pozīciju 2403, ja vismaz 10 % pēc svara no visiem pozīcijas 2401 materiāliem ir pilnībā iegūti

IZCELSMES DEKLARĀCIJAS TEKSTS

Piegādātāja izcelsmes deklarāciju, kuras teksts ir norādīts turpmāk, sagatavo saskaņā ar zemsvītras piezīmēm. Tomēr zemsvītras piezīmes nav jāpārraksta.

Bulgāru valodā

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където ясно е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход⁽²⁾.

Spāņu valodā

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera no ...⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Čehu valodā

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Dāņu valodā

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Vācu valodā

Der Ausführer (Bevollmächtigungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Igauņu valodā

Kāesoleva dokumentīga hõlmatud toodete eksportija (tolli luba nr ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul, kui on selgelt näidatud teisiti.

Grieku valodā

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Angļu valodā

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Franču valodā

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Horvātu valodā

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br. ...⁽¹⁾) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ...⁽²⁾ preferencijalnog podrijetla.

Itāļu valodā

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ...⁽²⁾.

Latviešu valodā

To produktu eksportētājs, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas atļauja Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir preferenciāla izcelsme ...⁽²⁾.

Lietuviešu valodā

Šīme dokumente išvardytų produktų eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr. ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės produktai.

Ungāru valodā

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő egyértelmű jelzés hiányában az áruk preferenciális ...⁽²⁾ származásúak.

Maltiešu valodā

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana Nru ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' origini preferenzjali ...⁽²⁾.

Nīderlandiešu valodā

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn⁽²⁾.

Poļu valodā

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Portugāļu valodā

O, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Rumāņu valodā

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

Slovēņu valodā

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št. ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Slovāku valodā

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Somu valodā

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa N:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita⁽²⁾.

Zviedru valodā

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung⁽²⁾.

Katalāņu valodā

L'exportador dels productes determinats en el present document (Autorització duanera no...⁽¹⁾) declara que, llevat que s'indiqui el contrari, aquests productes tenen l'origen preferencial ...⁽²⁾.

.....⁽³⁾

(Vieta un datums)

.....⁽⁴⁾

(Eksportētāja paraksts, papildus salasāmā rakstā jānorāda tās personas vārds, kura parakstījusi deklarāciju)

-
- (1) Ja izcelsmes deklarāciju ir sagatavojis atzīts eksportētājs, šajā vietā jāieraksta atzītā eksportētāja atļaujas numurs. Ja izcelsmes deklarāciju nesagatavo atzīts eksportētājs, tad vārdi iekavās jāizlaiž vai jāatstāj tukša vieta.
- (2) Jānorāda izstrādājumu izcelsme. Ja izcelsmes deklarācija pilnīgi vai daļēji attiecas uz Seūtas un Meliljas izcelsmes izstrādājumiem, eksportētājam tas skaidri jānorāda deklarācijas dokumentā, ierakstot apzīmējumu "CM".
- (3) Šīs norādes var izlaist, ja attiecīgā informācija ietverta pašā dokumentā.
- (4) Gadījumos, kad eksportētāja paraksts nav vajadzīgs, nav jānorāda arī parakstītāja vārds un uzvārds.

PREČU PĀRVADĀJUMU SERTIFIKĀTA EUR.1 PARAUGI
UN PREČU PĀRVADĀJUMU SERTIFIKĀTA EUR.1 PIETEIKUMS

NORĀDĪJUMI PAR IESPIEŠANU

1. Veidlapas izmērs ir 210×297 mm; atļauta pielāide līdz mīnus 5 mm vai plus 8 mm no veidlapas augstuma. Izmantotajam papīram jābūt baltam, rakstāmpapīra izmērā, bez mehāniskās papīra masas un ar svaru, kas nav mazāks par 25 g/m^2 . Tajā ir iespiests zaļš gļošēts fona raksts, kas padara pamanāmus viltojumus ar mehāniskiem vai ķīmiskiem līdzekļiem.
2. Asociēto pušu kompetentās iestādes var paturēt tiesības iespiest veidlapas pašas vai uzticēt tās iespiest atzītai tipogrāfijai. Pēdējā minētajā gadījumā uz katras veidlapas jābūt norādei par šādu apstiprinājumu. Katrā veidlapā jābūt tipogrāfijas nosaukumam un adresei vai zīmei, pēc kuras var identificēt tipogrāfiju. Veidlapā arī jābūt iespiestam vai ierakstītam kārtas numuram, pēc kura var identificēt veidlapu.

PREČU PĀRVADĀJUMU SERTIFIKĀTS EUR.1

1. Eksportētājs (vārds, uzvārds / nosaukums, pilna adrese, valsts)	EUR.1	Nr. A	000,000
	Pirms veidlapas aizpildīšanas skatīt piezīmes lapas otrā pusē.		
3. Saņēmējs (vārds, uzvārds / nosaukums, pilna adrese, valsts) (aizpilda pēc izvēles)	2. Sertifikāts preferenciālai tirdzniecībai starp		
	<p align="center">.....</p> <p align="center">un</p> <p align="center">.....</p> <p align="center">(ierakstīt attiecīgās valstis, valstu grupas vai teritorijas)</p>		
6. Informācija par pārvadāšanu (aizpilda pēc izvēles)	4. Valsts, valstu grupa vai teritorija, kas uzskatāma par izstrādājuma izcelsmes vietu	5. Galamērķa valsts, valstu grupa vai teritorija	
	7. Piezīmes		
8. Preču pozīcijas numurs; marķējumi un numuri; iepakojumu skaits un veids ⁽¹⁾ ; Preču apraksts	9. Bruto svars (kg) vai cita mērvienība (litri, m ³ u. c.)	10. Rēķini (aizpilda pēc izvēles)	
11. MUITAS APSTIPRINĀJUMS <i>Deklarācija apstiprināta</i> Eksporta dokuments ⁽²⁾ Veidlapa Nr. Datums Muitas iestāde Izdevēja valsts vai teritorija Zīmogs Vieta un datums (Paraksts)	12. EKSPORTĒTĀJA DEKLARĀCIJA Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka iepriekš minētās preces atbilst šā sertifikāta izdošanai noteiktajām prasībām. Vieta un datums (Paraksts)		
⁽¹⁾ Ja preces nav iepakotas, attiecīgi norādīt preču vienību skaitu vai ierakstīt "bez taras". ⁽²⁾ Aizpildīt vienīgi tad, ja tas nepieciešams saskaņā ar eksportētājas valsts vai teritorijas tiesību aktiem.			

<p>13. PĀRBAUDES PIEPRASĪJUMS (kam)</p>	<p>14. PĀRBAUDES REZULTĀTI</p> <p>Pārbaudes rezultātā konstatēts, ka⁽¹⁾</p> <p>☐ šo sertifikātu izdevusi norādītā muitas iestāde un tajā iekļautā informācija ir pareiza.</p> <p>☐ šis sertifikāts neatbilst autentiskuma un pareizības prasībām (sk. pievienotās piezīmes).</p>
<p>Ir pieprasīta šā sertifikāta autentiskuma un pareizības pārbaude.</p> <p>.....</p> <p>(Vieta un datums)</p> <p>Zīmogs</p> <p>.....</p> <p>(Paraksts)</p>	<p>.....</p> <p>(Vieta un datums)</p> <p>Zīmogs</p> <p>.....</p> <p>(Paraksts)</p> <p>.....</p> <p>⁽¹⁾ Attiecīgo atzīmēt ar X.</p>

PIETEIKUMS PĀRVADĀJUMU CERTIFIKĀTA EUR.1 SAŅEMŠANAI

1. Eksportētājs (vārds, uzvārds / nosaukums, pilna adrese, valsts)	EUR.1 Nr. A 000,000
	Pirms veidlapas aizpildīšanas skatīt piezīmes lapas otrā pusē.
3. Saņēmējs (vārds, uzvārds / nosaukums, pilna adrese, valsts) (aizpilda pēc izvēles)	2. Pieteikums sertifikāta saņemšanai, lai izmantotu preferenciālajā tirdzniecībā starp un (norāda attiecīgās valstis, valstu grupas vai teritorijas)
	4. Valsts, valstu grupa vai teritorija, kas uzskatāma par izstrādājuma izcelsmes vietu
	5. Galamērķa valsts, valstu grupa vai teritorija
6. Informācija par pārvadāšanu (aizpilda pēc izvēles)	7. Piezīmes
8. Preču pozīcijas numurs; marķējumi un numuri; iepakojumu skaits un veids ⁽¹⁾ ; preču apraksts	9. Bruto svars (kg) vai cita mērvienība (litri, m ³ u. c.)
	10. Rēķini (aizpilda pēc izvēles)
⁽¹⁾ Ja preces nav iepakotas, attiecīgi norādīt preču vienību skaitu vai ierakstīt "bez taras".	

EKSPORTĒTĀJA DEKLARĀCIJA

Es, apakšā parakstījies, lapas otrā pusē aprakstīto preču eksportētājs,

APLIECINU, ka preces atbilst pievienotā sertifikāta izdošanas nosacījumiem;

NORĀDU šādus apstākļus, kas nodrošina minēto preču atbilstību iepriekš minētajiem nosacījumiem:

.....
.....
.....
.....

IESNIEDZU šādus apliecinošus dokumentus⁽¹⁾:

.....
.....
.....
.....

APŅEMOS pēc attiecīgo iestāžu pieprasījuma iesniegt visus pamatojošos pierādījumus, ko šīs iestādes varētu pieprasīt, lai izdotu pievienoto sertifikātu, un apņemos pēc pieprasījuma piekrist jebkādi manas uzskaites reģistru un jebkurai nākamajā lappusē aprakstīto preču ražošanas procesa pārbaudei, ko veic minētās iestādes;

LŪDZU izdot pievienoto sertifikātu par šīm precēm.

.....

(Vieta un datums)

.....

(Paraksts)

-
- ⁽¹⁾ Piemēram, importa dokumenti, preču pārvadājumu sertifikāti, rēķini, ražotāja deklarācijas u. c. dokumenti, kas attiecas uz ražošanā izmantotajiem izstrādājumiem vai uz precēm, ko reeksportē tādā pašā stāvoklī.

ĪPAŠI NOSACĪJUMI SEŪTAS UN MELILJAS IZCELSMES IZSTRĀDĀJUMIEM

Vienīgais pants

1. Ja tiek ievērots šā papildinājuma 13. panta nepārveidošanas noteikums, tad tālāk minēto uzskata par:

(1) Seūtas un Meliljas izcelsmes izstrādājumiem:

- a) Seūtā un Meliljā pilnībā iegūtus izstrādājumus;
- b) Seūtā un Meliljā iegūtus izstrādājumus, kuru ražošanā ir izmantoti izstrādājumi, kas nav Seūtā un Meliljā pilnībā iegūti izstrādājumi, ar noteikumu, ka:
 - i) izstrādājumi ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti šā papildinājuma 4. panta nozīmē; vai arī
 - ii) izstrādājumiem ir Andoras vai ES izcelsme ar noteikumu, ka tiem ir veikta apstrāde un pārstrāde, kas pārsniedz šā papildinājuma 6. pantā minētās darbības;

(2) Andoras izcelsmes izstrādājumiem:

- a) Andorā pilnībā iegūtus izstrādājumus;
- b) Andorā iegūtus izstrādājumus, kuru ražošanā ir izmantoti izstrādājumi, kas nav Andorā pilnībā iegūti izstrādājumi, ar noteikumu, ka:
 - i) izstrādājumi ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti šā papildinājuma 4. panta nozīmē vai arī
 - ii) izstrādājumiem ir Seūtas un Meliljas vai ES izcelsme un ar noteikumu, ka tiem ir veikta apstrāde un pārstrāde, kas pārsniedz šā papildinājuma 6. pantā minētās darbības.

2. Seūtu un Melilju uzskata par vienotu teritoriju.

3. Eksportētājs vai eksportētāja pilnvarotais pārstāvis 2. ailē pārvadājumu sertifikātos EUR.1 vai izcelsmes deklarācijās ieraksta eksportētājas Asociētās puses nosaukumu un “Seūta un Melilja”. Turklāt, ja ražojumu izcelsme ir Seūtā un Meliljā, to norāda 4. ailē pārvadājumu sertifikātos EUR.1 vai izcelsmes deklarācijās.

4. Spānijas muitas dienesti ir atbildīgi par šā papildinājuma piemērošanu Seūtā un Meliljā.

PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA

Piegādātāja deklarāciju, kuras teksts ir norādīts turpmāk, sagatavo saskaņā ar zemsvītras piezīmēm. Tomēr zemsvītras piezīmes nav jāpārraksta.

PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA

par precēm, kas apstrādātas vai pārstrādātas Asociētājā pusē, neiegūstot preferenciālu izcelsmes statusu

Es, apakšā parakstījies, to preču piegādātājs, uz kurām attiecas šī piegādātāja deklarācija, kas pievienota rēķinam, pavadzīmei vai citam tirdzniecības dokumentam, apliecinu, ka:

1. Piegādāto preču ražošanā [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] ir izmantoti šādi materiāli, kuru izcelsme nav [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu]:

Piegādāto preču apraksts ⁽¹⁾	Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu apraksts-	Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu pozīcija ⁽²⁾ -	Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība ⁽²⁾⁽³⁾ -
Kopējā vērtība:			

2. Visiem pārējiem piegādāto preču ražošanā [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] izmantotajiem materiāliem ir [norādīt attiecīgās Asociētās puses nosaukumu] izcelsme.

3. Šādas preces ir apstrādātas vai pārstrādātas ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] saskaņā ar Nolīguma, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un attiecīgi Andoras Firstisti un Sanmarīno Republiku, katru kā atsevišķu pusi, no otras puses, Andoras protokola 1. Papildinājuma 12. pantu un tur ieguvušas šādu kopējo pievienoto vērtību:

Piegādāto preču apraksts	Kopējā pievienotā vērtība, kas iegūta ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] ⁽⁴⁾
	(Vieta un datums)
	(Piegādātāja adrese un paraksts; turklāt skaidrā rakstā jānorāda tās personas vārds, kura parakstījusi deklarāciju)

-
- (1) Ja rēķins, pavadzīme vai jebkurš cits tirdzniecības dokuments, kam pievienota šī deklarācija, attiecas uz dažādu veidu precēm vai uz precēm, kuru ražošanā nav izmantots vienāds daudzums nenoteiktas izcelsmes materiālu, piegādātājam šīs preces skaidri jānošķir.
 - (2) Norādes šajā slejā jāsniedz tikai tad, kad tas vajadzīgs.
 - (3) Termins “Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība” ir izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu muitas vērtība to importēšanas laikā vai, ja tā nav zināma un to nevar noskaidrot, — pirmā noskaidrojamā cena, kas maksāta par nenoteiktas izcelsmes materiāliem [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu]. Precīzu vērtību katram izmantotajam nenoteiktas izcelsmes materiālam norāda vienai preces vienībai, kas precizēta slejā “Piegādāto preču apraksts”.
 - (4) Termins “Kopējā pievienotā vērtība” ir visas izmaksas ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu], un tā ietver visu tur pievienoto materiālu vērtību. Attiecībā uz slejā “Piegādāto preču apraksts” precizētajām precēm jānorāda precīza kopējā pievienotā vērtība, kas iegūta ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu].
-

ILGTERMIŅA PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA

Ilgtermiņa piegādātāja deklarāciju, kuras teksts ir norādīts turpmāk, sagatavo saskaņā ar zemsvītras piezīmēm. Tomēr zemsvītras piezīmes nav jāpārraksta.

ILGTERMIŅA PIEGĀDĀTĀJA DEKLARĀCIJA

par precēm, kas apstrādātas vai pārstrādātas Asociētajā pusē,
neiegūstot preferenciālu izcelsmes statusu

Es, apakšā parakstījies, to preču piegādātājs, uz kurām attiecas šī ilgtermiņa piegādātāja deklarācija, kura pievienota rēķinam, pavadzīmei vai citam tirdzniecības dokumentam un kuras tiek regulāri nosūtītas uz⁽¹⁾, apliecinu, ka:

1. Piegādāto preču ražošanā [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-u) puses(-šu) nosaukumu] ir izmantoti šādi materiāli, kuru izcelsme nav [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-u) puses(-šu) nosaukumu]

Piegādāto preču apraksts ⁽²⁾	Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu apraksts-	Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu pozīcija ⁽³⁾ -	Izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība ⁽³⁾⁽⁴⁾ -
Kopējā vērtība:			

2. Visiem pārējiem piegādāto preču ražošanā [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] izmantotajiem materiāliem ir [norādīt attiecīgās Asociētās puses nosaukumu] izcelsme.
3. Šādas preces ir apstrādātas vai pārstrādātas ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] saskaņā ar Nolīguma, ar ko izveido asociāciju starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm, no vienas puses, un attiecīgi Andoras Firstisti un Sanmarīno Republiku, katru kā atsevišķu pusi, no otras puses, Andoras protokola 1. papildinājuma 12. pantu un tur ieguvušas šādu kopējo pievienoto vērtību:

Piegādāto preču apraksts	Kopējā pievienotā vērtība, kas iegūta ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu] ⁽⁵⁾

Šī ilgtermiņa piegādātāja deklarācija ir derīga visiem turpmākajiem piegādāto preču sūtījumiem no uz⁽⁶⁾

Es, apakšā parakstījies preču piegādātājs, apņemos nekavējoties informēt⁽¹⁾, ja šī ilgtermiņa piegādātāja deklarācija kļūtu nederīga.

(Vieta un datums)
(Piegādātāja adrese un paraksts; turklāt skaidrā rakstā jānorāda tās personas vārds, kura parakstījusi deklarāciju)

-
- (1) Preču saņēmēja nosaukums/vārds un uzvārds un adrese.
 - (2) Ja rēķins, pavadzīme vai jebkurš cits tirdzniecības dokuments, kam pievienota šī deklarācija, attiecas uz dažādu veidu precēm vai uz precēm, kuru ražošanā nav izmantots vienāds daudzums nenoteiktas izcelsmes materiālu, piegādātājam šīs preces skaidri jānošķir-.
 - (3) Norādes šajās slejās jāsniedz tikai tad, kad tas vajadzīgs.
 - (4) Termins “Nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība” ir izmantoto nenoteiktas izcelsmes materiālu muitas vērtība to importēšanas laikā vai, ja tā nav zināma un to nevar noskaidrot, — pirmā noskaidrojamā cena, kas maksāta par nenoteiktas izcelsmes materiāliem [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu]. Precīzu vērtību katram izmantotajam nenoteiktas izcelsmes materiālam norāda vienai preces vienībai, kas precizēta pirmajā slejā.
 - (5) Termins “Ārpusē iegūta kopējā pievienotā vērtība” ir visas izmaksas ārpus [norādīt attiecīgās Asociētās puses nosaukumu], un tā ietver visu tur pievienoto materiālu vērtību. Attiecībā uz pirmajā slejā precizētajām precēm jānorāda precīza kopējā pievienotā vērtība, kas iegūta ārpus [norādīt attiecīgās(-o) Asociētās(-o) puses(-šu) nosaukumu].
 - (6) Ieraksta datumu. Ilgtermiņa piegādātāja deklarācijas derīguma termiņš parasti nepārsniedz 24 mēnešus, ievērojot muitas dienestu izstrādātos nosacījumus tajā piemērotajā Asociētajā pusē, kurā sagatavota ilgtermiņa piegādātāja deklarācija.

ADMINISTRATĪVO IESTĀŽU SAVSTARPĒJĀ PALĪDZĪBA MUITAS LIETĀS

1. PANTS

Definīcijas

Šajā papildinājumā piemēro šādas definīcijas:

- a) “tiesību akti muitas jomā” ir jebkuras tiesību normas vai reglamentējoši noteikumi, kas piemērojami vienas vai otras Asociētās puses teritorijā un kas reglamentē preču importu, eksportu, tranzītu un jebkura cita muitas režīma vai procedūras piemērošanu precēm, ietverot aizlieguma, ierobežojuma un kontroles pasākumus;
- b) “pieprasījuma iesniedzēja iestāde” ir kompetenta administratīvā iestāde, kuru šim mērķim izraudzījusies Asociētā puse un kura pieprasa palīdzību, pamatojoties uz šo papildinājumu;
- c) “pieprasījuma saņēmēja iestāde” ir kompetenta administratīvā iestāde, kuru šim mērķim izraudzījusies Asociētā puse un kura saņem palīdzības pieprasījumu saskaņā ar papildinājumu;
- d) “informācija” ir jebkuri dati, dokumenti, attēli, ziņojumi, paziņojumi vai autentificētas kopijas jebkādā formātā, tostarp elektroniskā formātā, kas ir vai nav apstrādāti vai analizēti;

- e) “persona” ir jebkura fiziska vai juridiska persona;
- f) “personas dati” ir jebkura informācija par identificētu vai identificējamu fizisko personu;
- g) “tiesību aktu muitas jomā pārkāpums” ir jebkurš tiesību aktu muitas jomā pārkāpums vai pārkāpuma mēģinājums.

2. PANTS

Darbības joma

1. Asociētās puses palīdz viena otrai savas kompetences jomās tādā veidā, kā izklāstīts šajā papildinājumā, un saskaņā ar tādiem nosacījumiem, kā precizēts šajā papildinājumā, lai nodrošinātu tiesību aktu muitas jomā pareizu piemērošanu, jo īpaši novēršot, izmeklējot un apkarojot darbības, ar kurām pārkāpj tiesību aktus muitas jomā.
2. Šajā papildinājumā paredzētā palīdzība muitas lietās attiecas uz jebkuru Asociētās puses administratīvo iestādi, kuras kompetencē ir šā papildinājuma piemērošana. Minētā palīdzība neskar noteikumus, kas reglamentē savstarpējo palīdzību krimināllietās, un neattiecas uz informāciju, kura iegūta, izmantojot pēc tiesu iestādes pieprasījuma piešķirtās pilnvaras, izņemot gadījumus, kad minētā tiesu iestāde ir atļāvusi šādas informācijas paziņošanu.
3. Šis papildinājums neparedz palīdzību nodokļu, maksājumu vai soda naudu iekasēšanā.

3. PANTS

Palīdzība pēc pieprasījuma

1. Pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes lūguma pieprasījuma saņēmēja iestāde sniedz tai visu informāciju, kas varētu tai palīdzēt nodrošināt tiesību aktu muitas jomā pareizu piemērošanu, tostarp informāciju par konstatētajām vai plānotajām darbībām, ar kurām pārkāpj vai varētu pārkāpt tiesību aktus muitas jomā.
2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes lūguma to informē par to, vai:
 - a) preces, kas eksportētas no vienas Asociētās puses teritorijas, ir pienācīgi importētas otras Asociētās puses teritorijā, vajadzības gadījumā norādot šādām precēm piemēroto muitas procedūru;
 - b) preces, kas importētas kādas Asociētās puses teritorijā, ir atbilstīgi eksportētas no otras Asociētās puses teritorijas, vajadzības gadījumā norādot šādām precēm piemēroto muitas procedūru.
3. Pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes lūguma pieprasījuma saņēmēja iestāde saskaņā ar tās tiesību normām vai reglamentējošiem noteikumiem veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu īpašu uzraudzību attiecībā uz:
 - a) personām, par kurām ir pamats uzskatīt, ka tās ir vai ir bijušas iesaistītas darbībās, kas pārkāpj tiesību aktus muitas jomā;

- b) precēm, kuras pārvadā vai var pārvadāt tādā veidā, ka ir pamats uzskatīt, ka šīs preces ir paredzēts izmantot darbībās, kas pārkāpj tiesību aktus muitas jomā;
- c) vietām, kur ir vai varētu tikt savākti preču krājumi tādā veidā, ka ir pamats uzskatīt, ka minētās preces plāno izmantot darbībās, kas pārkāpj tiesību aktus muitas jomā;
- d) transportlīdzekļiem, kas tiek vai var tikt izmantoti tādā veidā, ka ir pamats uzskatīt, ka minētos transportlīdzekļus ir paredzēts izmantot darbībās, kas pārkāpj tiesību aktus muitas jomā.

4. PANTS

Neplānota palīdzība

Asociētās puses palīdz viena otrai pēc savas ierosmes un saskaņā ar saviem attiecīgajiem normatīvajiem aktiem, ja tās šādu palīdzību uzskata par nepieciešamu, lai pareizi piemērotu tiesību aktus muitas jomā, sniedzot iegūtu informāciju par pabeigtām, plānotām vai notiekošām darbībām, kas ir vai šķiet esam darbības, ar kurām pārkāpj tiesību aktus muitas jomā un par kurām otrai Asociētajai pusei varētu būt interese. Šāda informācija jo īpaši attiecas uz:

- a) personām, precēm un transportlīdzekļiem; un
- b) jauniem līdzekļiem vai metodēm, kas izmantoti darbībās, ar kurām pārkāpj tiesību aktus muitas jomā.

5. PANTS

Palīdzības pieprasījumu forma un saturs

1. Pieprasījumus saskaņā ar šo papildinājumu sagatavo rakstveidā vai nu papīra formātā, vai elektroniski. Tiem pievieno dokumentus, kas vajadzīgi, lai izpildītu pieprasījumu. Steidzamos gadījumos pieprasījuma saņēmēja iestāde var pieņemt mutiskus pieprasījumus, bet šādus mutiskus pieprasījumus pieprasījuma iesniedzēja iestāde nekavējoties apstiprina rakstiski.
2. Saskaņā ar 1. punktu iesniegtajos pieprasījumos ir norāda šādas ziņas:
 - a) pieprasījuma iesniedzējas iestādes un atbildīgās amatpersonas, kas būs pieprasījuma kontaktpunkts, identitāte un pieprasītāja amatpersona;
 - b) pieprasītā informācija un/vai palīdzības veids;
 - c) pieprasījuma mērķis un iemesls;
 - d) normatīvie akti un citi saistītie juridiskie elementi;
 - e) cik vien iespējams precīzas un pilnīgas norādes par precēm vai personām, uz kurām attiecas izmeklēšana;
 - f) kopsavilkums par attiecīgajiem faktiem un jau veikto izmeklēšanu; un
 - g) jebkura pieejama papildu informācija, kas pieprasījuma saņēmējai iestādei ļauj atbildēt uz pieprasījumu.

3. Pieprasījumus saskaņā ar 1. punktu iesniedz saņēmējas iestādes oficiālajā valodā vai minētajai iestādei pieņemamā valodā. Pieprasījumus, kas iesniegti angļu valodā, vienmēr pieņem. Prasība iesniegt pieprasījumus saskaņā ar 1. punktu pieprasījuma saņēmējas iestādes oficiālajā valodā vai valodā, ko minētā iestāde pieņem, neattiecas uz dokumentiem, kurus pievieno pieprasījumam, ievērojot 1. punktu.

4. Ja pieprasījums saskaņā ar šo papildinājumu neatbilst 1.–3. punktā minētajām formālajām prasībām, pieprasījuma saņēmēja iestāde var lūgt, lai pieprasījumu izlabo vai papildina. Līdz šādu labojumu izdarīšanai vai pabeigšanai var noteikt piesardzības pasākumus.

6. PANTS

Pieprasījumu izpilde

1. Lai izpildītu palīdzības pieprasījumu, pieprasījuma saņēmēja iestāde savas kompetences un pieejamo resursu robežās tā, it kā tā rīkotos pēc savas iniciatīvas vai pēc citas tās pašas Asociētās puses iestādes pieprasījuma, sniedz tās rīcībā jau esošo informāciju, veic pienācīgu izmeklēšanu vai nodrošina, ka tā tiek veikta. Šis noteikums attiecas arī uz jebkuru citu iestādi, kurai pieprasījuma saņēmēja iestāde adresē pieprasījumu, ja tā pati nevar rīkoties.

2. Jebkuru palīdzības pieprasījumu izpilda saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas Asociētās puses tiesību normām vai reglamentējošajiem noteikumiem.

7. PANTS

Informācijas paziņošanas veids

1. Pieprasījuma saņēmēja iestāde pieprasījuma iesniedzējai iestādei rakstiski paziņo izmeklēšanu rezultātus kopā ar attiecīgiem dokumentiem, apliecinātām kopijām vai citiem elementiem. Šādu informāciju var sniegt elektroniskā formā.
2. Dokumentu oriģinālus nosūta atbilstīgi katras Asociētās puses juridiskajiem ierobežojumiem tikai pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes pieprasījuma gadījumos, kad apliecinātas kopijas nebūtu pietiekamas. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde pēc iespējas ātrāk šādus dokumentu oriģinālus nosūta atpakaļ.
3. Pieprasījuma saņēmēja iestāde, ievērojot 2. punktu, sniedz pieprasījuma iesniedzējai iestādei visu informāciju saistībā ar tādu dokumentu autentiskumu, kurus ir izsniegušas vai apstiprinājušas oficiālās iestādes tās teritorijā.

8. PANTS

Asociētās puses amatpersonu klātbūtne otras Asociētās puses teritorijā

1. Asociētās puses pienācīgi pilnvarotas amatpersonas ar otras Asociētās puses piekrišanu un saskaņā ar minētās otras Asociētās puses izstrādātiem nosacījumiem var atrasties pieprasījuma saņēmējas iestādes vai citas šā papildinājuma 6. panta 1. punktā minētas iesaistītas iestādes birojos, lai iegūtu informāciju, kura pieprasījuma iesniedzējai iestādei vajadzīga, piemērojot šo papildinājumu, saistībā ar darbībām, ar kurām pārkāpj vai varētu pārkāpt tiesību aktus muitas jomā.

2. Asociētās puses pienācīgi pilnvarotas amatpersonas ar otras Asociētās puses piekrišanu, ievērojot otras Asociētās puses noteiktos nosacījumus, var būt klāt minētās otras Asociētās puses teritorijā veiktās izmeklēšanās.
3. Amatspersonas, kas minētas 2. punktā, otras Asociētās puses teritorijā atrodas tikai padomdevēja statusā, un šajā nolūkā šādas pilnvarotas amatpersonas:
 - a) vienmēr spēj sniegt pierādījumu par savu oficiālo statusu;
 - b) nevalkā formastērpu un nenēsā ieročus; un
 - c) saņem tādu pašu aizsardzību, kāda ir pieejama otras Asociētās puses amatpersonām saskaņā ar šīs otras puses teritorijā piemērojamiem normatīvajiem tiesību aktiem.

9. PANTS

Nogādāšana un paziņošana

1. Pēc pieprasījuma iesniedzējas iestādes lūguma pieprasījuma saņēmēja iestāde saskaņā ar tās normatīvajiem tiesību aktiem veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nogādātu pieprasījuma iesniedzējas iestādes dokumentus vai paziņotu pieprasījuma iesniedzējas iestādes lēmumus, kas ietilpst šā papildinājuma darbības jomā, adresātam, kurš uzturas vai ir iedibināts pieprasījuma saņēmējas iestādes teritorijā.
2. Pieprasījumus par dokumentu nogādi vai lēmumu paziņošanu sagatavo rakstveidā pieprasījuma saņēmējas iestādes oficiālajā valodā vai pieprasījuma saņēmējai iestādei pieņemamā valodā.

10. PANTS

Automātiska un iepriekšēja informācijas apmaiņa

1. Asociētās puses, savstarpēji vienojoties, saskaņā ar šā papildinājuma 15. pantu var:
 - a) automātiski apmainīties ar informāciju, uz kuru attiecas šis papildinājums;
 - b) apmainīties ar konkrētu informāciju pirms sūtījumu saņemšanas otras Asociētās puses teritorijā.
2. Šā panta 1. punktā minētas apmaiņas īstenošanas vajadzībām Asociētās puses nosaka kārtību, kādā tās vēlas apmainīties ar informāciju, kā arī par šādas informācijas nosūtīšanas veidu un biežumu.

11. PANTS

Izņēmumi attiecībā uz pienākumu sniegt palīdzību

1. Palīdzību saskaņā ar šo papildinājumu var atteikt vai sniegt tikai tad, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi vai prasības gadījumos, kad viena Asociētā puse uzskata, ka šāda palīdzība:
 - a) varētu apdraudēt Andoras vai kādas ES dalībvalsts, kurai tiek pieprasīts sniegt palīdzību, suverenitāti;

- b) varētu apdraudēt sabiedrisko kārtību, drošību vai citas būtiskas intereses jo īpaši personas datu nosūtīšanu, kā minēts šā papildinājuma 12. panta 5. punktā; vai
- c) izpaustu rūpniecisku, komerciālu vai dienesta noslēpumu.

2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var atlikt palīdzības sniegšanu uz vēlāku laiku, pamatojot atlikšanu ar to, ka šāda palīdzības sniegšana traucētu notiekošai izmeklēšanai, saukšanai pie atbildības vai tiesvedībai. Šādā gadījumā pieprasījuma saņēmēja iestāde apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēju iestādi, lai noteiktu, vai palīdzību var sniegt, ievērojot tādus noteikumus vai nosacījumus, kurus var paredzēt pieprasījuma saņēmēja iestāde.

3. Ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde lūdz palīdzību, kuru tā pati nespētu sniegt, ja šāda palīdzība tai tiktu lūgta, savā palīdzības pieprasījumā tā vērš uz to uzmanību. Pieprasījuma saņēmēja iestāde tad izlemj, kā atbildēt uz šo pieprasījumu.

4. Šā panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos pieprasījuma saņēmēja iestāde savu lēmumu un tā pamatojumu nekavējoties paziņo pieprasījuma iesniedzējai iestādei.

12. PANTS

Informācijas apmaiņa un konfidencialitāte

1. Saskaņā ar šo papildinājumu iegūtu informāciju izmanto vienīgi šajā papildinājumā noteiktajiem mērķiem.

2. Saskaņā ar šo papildinājumu iegūtas informācijas izmantošanu administratīvos vai tiesas procesos attiecībā uz darbībām, ar kurām pārkāpj tiesību aktus muitas jomā, uzskata par izmantošanu šā papildinājuma nolūkos. Tādēļ Asociētās puses savos reģistrētajos pierādījumos, ziņojumos un liecībās, kā arī tiesas procesā un tiesā celtajās apsūdzībās kā pierādījumus drīkst izmantot saskaņā ar šā papildinājuma iegūto informāciju un izskatītos dokumentus. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var noteikt, ka informācijas sniegšana vai piekļuves dokumentiem piešķiršana iespējama ar nosacījumu, ka tai tiek paziņots par izmantošanu šādos nolūkos.
3. Ja viena Asociētā puse vēlas izmantot saskaņā ar šo papildinājumu iegūto informāciju mērķiem, kuri nav noteikti šajā papildinājumā, tā lūdz iepriekšēju rakstisku piekrišanu iestādei, kas sniedza minēto informāciju. Uz šādu izmantojumu attiecinā jebkādas minētās iestādes noteiktus ierobežojumus.
4. Jebkura informācija, kas jebkādā veidā ir sniegta saskaņā ar šo papildinājumu, ir uzskatāma par konfidenciālu vai ierobežotas pieejamības saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri piemērojami katras Asociētās puses teritorijā. Uz šādu informāciju attiecas pienākums ievērot dienesta noslēpumu un aizsardzība, kas piešķirta līdzīgai informācijai saskaņā ar saņēmējas Asociētās puses piemērojamiem normatīvajiem aktiem. Asociētās puses paziņo viena otrai šajā nolūkā piemērojamos normatīvos aktus.
5. Personas datus var nosūtīt tikai saskaņā ar tās Asociētās puses datu aizsardzības noteikumiem, kura sniegusi šādus personas datus. Asociētā puse informē otru Asociēto pusi par attiecīgajiem datu aizsardzības noteikumiem un vajadzības gadījumā dara visu iespējamo, lai vienotos par papildu aizsardzību.

13. PANTS

Eksperti un liecinieki

Pieprasījuma saņēmēja iestāde var pilnvarot tās amatpersonas tām piešķirto pilnvaru robežās būt par ekspertiem vai lieciniekiem tiesvedībā vai administratīvā procedūrā, kas attiecas uz šajā papildinājumā ietvertajiem jautājumiem, un iesniegt attiecīgus priekšmetus, dokumentus vai to apliecinātas kopijas, kas varētu būt vajadzīgas minētajā procesā. Uzaicinājumā uz tiesu konkrēti jānorāda, kurā tiesas vai administratīvā iestādē amatpersonai ir jāierodas, kādos jautājumos un kādā amatā vai kvalifikācijā amatpersona ir jāuzklausā.

14. PANTS

Palīdzības izdevumi

1. Ievērojot 2. un 3. punktu, Asociētās puses savstarpēji atsakās no jebkuriem prasījumiem par tādu izdevumu atmaksu, kas radušies saistībā ar šā protokola piemērošanu.
2. Izdevumus, kā arī ekspertiem, lieciniekiem, tulkiem un tulkotājiem, kas nav publiskās pārvaldes darbinieki, izmaksātās atlīdzības attiecīgi sedz pieprasījuma iesniedzējas iestādes Asociētā puse.
3. Ja palīdzības pieprasījuma izpildei ir vajadzīgi ārkārtēji izdevumi, tad Asociētās puses paredz noteikumus, saskaņā ar kuriem palīdzības pieprasījums tiks izpildīts, kā arī šādu izmaksu segšanas kārtību.

15. PANTS

Īstenošana

1. Šā papildinājuma īstenošanu uztic, no vienas puses, Andoras norīkotajiem muitas dienestiem un, no otras puses, Eiropas Komisijas kompetentajiem dienestiem un attiecīgā gadījumā ES dalībvalstu muitas dienestiem. Tie lemj par visiem šā papildinājuma īstenošanai vajadzīgajiem praktiskajiem pasākumiem un kārtību, ņemot vērā to attiecīgos piemērojamos normatīvos aktus, jo īpaši personas datu aizsardzības jomā.
2. Asociētās puses viena otru detalizēti informē un savstarpēji apspriežas par detalizētiem īstenošanas pasākumiem, kurus katra Asociētā puse pieņēmusi saskaņā ar šo papildinājumu, jo īpaši saistībā ar pienācīgi pilnvarotiem dienestiem un amatpersonām, kas ir norīkotas kā kompetentas izsūtīt un saņemt šajā papildinājumā paredzētos ziņojumus.
3. ES šis papildinājums neskar jebkuras informācijas, kas iegūta saskaņā ar šo papildinājumu, paziņošanu starp Eiropas Komisijas kompetentajiem dienestiem un ES dalībvalstu muitas dienestiem.

16. PANTS

Citi nolīgumi

Šis papildinājums ir prioritārs attiecībā pret jebkuru nolīgumu par savstarpēju administratīvo palīdzību muitas lietās, kuri ir vai var tikt noslēgti starp atsevišķām ES dalībvalstīm un Andoru, ciktāl šāda nolīguma noteikumi ir nesaderīgi ar šā papildinājuma noteikumiem.

17. PANTS

Apspriešanās

Attiecībā uz šā papildinājuma interpretāciju un īstenošanu Asociētās puses savstarpēji apspriežas, lai attiecīgo jautājumu atrisinātu Muitas sadarbības apakškomitejā.

PAMATNOLĪGUMA 80. PANTA 7. PUNKTĀ MINĒTAIS SARAKSTS

1. Administratīvā komisija sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinācijai, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 883/2004¹
2. Eiropas Revīzijas pārraudzības struktūru komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 537/2014²
3. Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2018/1971³
4. Koordinatoru grupa profesionālo kvalifikāciju atzīšanai, kas izveidota ar Komisijas Lēmums 2007/172/EK⁴

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu (ES OV L 166, 30.4.2004., 1. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 537/2014 (2014. gada 16. aprīlis) par īpašām prasībām attiecībā uz obligātajām revīzijām sabiedriskas nozīmes struktūrās un ar ko atceļ Komisijas Lēmumu 2005/909/EK (ES OV L 158, 27.5.2014., 77. lpp.).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1971 (2018. gada 11. decembris), ar ko izveido Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestādi (*BEREC*) un *BEREC* atbalsta aģentūru (*BEREC* birojs), groza Regulu (ES) 2015/2120 un atceļ Regulu (EK) Nr. 1211/2009 (ES OV L 321, 17.12.2018., 1. lpp.).

⁴ Komisijas Lēmums 2007/172/EK (2007. gada 19. marts) par koordinatoru grupas izveidošanu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai (ES OV L 79, 20.3.2007., 38. lpp.).

PAMATNOLĪGUMA 62. PANTA 1. PUNKTA CETURTAJĀ DAĻĀ
MINĒTIE ES NOTEIKUMI KRĀPŠANAS APKAROŠANAI

1. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371¹
 - a) 3. pants. Krāpšana, kas skar Savienības finanšu intereses;
 - b) 4. pants. Citi noziedzīgi nodarījumi, kas skar Savienības finanšu intereses;
 - c) 5. pants. Kūdīšana, līdzdalība, mēģinājums;
 - d) 6. pants. Juridisko personu atbildība;
 - e) 7. pants. Fiziskām personām piemērojamās sankcijas;
 - f) 9. pants. Juridiskām personām piemērojamās sankcijas;
 - g) 12. pants. Noilguma laikposmi noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (ES OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

2. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013¹

a) 7. pants. Izmeklēšanas procedūra.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV ES L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).